

Nina Haarakangas, Anu Vähä - Jaakkola

Prosessikuvaus ohjatusta harjoittelusta

Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä

Tekijä(t) Otsikko	Nina Haarakangas, Anu Vähä- Jaakkola Prosessikuvaus ohjatusta harjoittelusta Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä
Sivumäärä Aika	39 + 15 liitettä 15.11.2011
Tutkinto	Fysioterapeutti (AMK)
Koulutusohjelma	Fysioterapian koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	
Ohjaaja(t)	Lehtori, KM Leena Noronen Lehtori, Tt M Krista Lehtonen
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää ohjattua harjoittelua Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä. Tarkoituksena oli luoda ja tuottaa prosessikuvaus ohjatusta harjoittelusta fysioterapiayksikössä ja tuottaa materiaalia sen tueksi sekä opiskelijoiden, että heitä ohjaavien fysioterapeuttien käyttöön.</p> <p>Kehittämistyön menetelmänä käytettiin laadullisen tutkimuksen periaatteita soveltavaa toimintatutkimuksellista menetelmää. Tietoperustaa rakennettiin etsimällä saatavilla olevista ohjattuun harjoitteluun liittyvistä tutkimuksista, opinnäytetöistä ja kehittämishankkeista hyviä ja toimivia malleja, joita omaan opiskelijanohjaukokemukseemme pohjautuen katsoimme voivamme hyödyntää ohjatun harjoitteluprosessin kuvaamisessa, sekä sitä tukevan oheismateriaalin tuottamisessa.</p> <p>Kehittämistyön tuloksena tuotettiin prosessikuvaus ohjatusta harjoittelusta Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä sekä runsaasti oheismateriaalia tukemaan prosessin eri vaiheita ja toimijoita.</p> <p>Prosessikuvaus toimii keinona arvioida ohjatun harjoittelun prosessin toteutumista ja paljastaa sen eri vaiheissa mahdollisesti esille tulevia muutos- ja kehittämissuhteita.</p>	
Avainsanat	ohjattu harjoittelu, prosessikuvaus, fysioterapia

Author(s) Title Number of Pages Date	Haarakangas Nina, Vähä- Jaakkola Anu Process description of a guided practice for physical therapy students in the Hyvinkää Hospital Physiotherapy Department. 39 pages + 15 appendices 15 November 2011
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Physiotherapy
Specialisation option	
Instructor(s)	Leena Noronen, Senior Lecturer Krista Lehtonen, Senior Lecturer
<p>The aim of this thesis was to develop a guided practice for physical therapy students in the Hyvinkää Hospital Physiotherapy Department. The purpose was to create and to produce a process description of guided practice for PT students and to produce material for both PT students and for their supervisors to support the process.</p> <p>The thesis was made as a development process for Hyvinkää Hospital Physiotherapy Unit. Qualitative method with applied principles of action research was used in this research. Theory was built by searching the available research, thesis and development process related to guided practice and good functional models which based on our own experiences were worth utilizing.</p> <p>As a result we produced a process, a description of the guided practice in Hyvinkää Hospital Physiotherapy Unit as well as plenty of extra material to support the process at different stages.</p> <p>The process description is as a means to evaluate the implementation of the supervised training process and the possible changes and development proposals at the various stages of the process.</p>	
Keywords	guided practice, process description, physiotherapy

*Kun vanhus käveli rantaa auringonnousussa,
huomasi hän edellään nuorukaisen,
joka poimi meritähtiä ja sinkosi niitä mereen.
Kun hän tuli pojan kohdalle, kysyi hän, miksi tämä teki niin.
Vastaukseksi hän sai, että rannalle juuttuneet meritähdet kuolisivat,
jos ne jäisivät paikoilleen, kun aurinko alkaa paistaa.
- Mutta rantahan on kilometrejä pitkä,
ja meritähtiä on miljoonittain, protestoi toinen.
- Kuinka sinun vaivannäölläsi voisi olla mitään merkitystä?
Nuorukainen katsoi tähteä kädessään ja heitti sen sitten aaltojen turviin.
- Sillä on merkitystä juuri tälle tähdelle, vastasi hän.*

-Minnesota Literacy Council -

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Kehittämistyön tavoite ja tarkoitus	3
3	Prosessikuvaus terveydenhuollon toimintatapojen laadun varmistajana	4
4	Ohjattu harjoittelu ja siihen liittyvät hyvät käytänteet	6
	4.1. Ohjattu harjoittelu fysioterapeuttikoulutuksessa	6
	4.2. Hyvät käytänteet ohjatussa harjoittelussa	8
5	Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikkö oppimisympäristönä	11
	5.1. Fysioterapiayksikkö	11
	5.2. Ohjatun harjoittelun toteutuminen fysioterapiayksikössä	14
6	Kehittämistyön toteutus	18
	6.1 Kehittämistyön menetelmä	18
	6.2 Kehittämistyön vaiheittainen eteneminen	18
7	Prosessikuvaus ohjatusta harjoittelusta Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä	25
	7.1 Ohjatun harjoittelun suunnittelu	27
	7.2 Ohjatun harjoittelun valmistelu	27
	7.3 Ohjatun harjoittelun toteutus	28
	7.4 Ohjatun harjoittelun arviointi	29
	7.5 Ohjatun harjoittelun kehittäminen	30
8	Pohdinta	31
	Lähteet	36
	Liitteet 1 - 15	

1 Johdanto

Fysioterapeutin tutkinto suoritetaan ammattikorkeakoulussa (AMK). Tutkinto on 210 opintopisteen laajuinen 3,5-vuotinen alempi ammattikorkeakoulututkinto (Bachelor-taso), josta ohjatun harjoittelun osuus on 75 opintopistettä. Ohjatun harjoittelun tavoite on perehdyttää opiskelija ohjastusti ammattiopintojen kannalta keskeisiin käytännön työtehtäviin sekä tietojen ja taitojen soveltamiseen työelämässä. Ohjattu harjoittelu on prosessi, jossa toimivat yhteistyössä opiskelija, ammattikorkeakoulun ohjaaja, työpaikka ja lähiohjaaja. Ohjatun harjoittelun prosessi koostuu suunnittelu-, valmistelu-, toteutus-, arviointi- ja kehittämisvaiheista.

Toteutimme tämän Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikön ohjatun harjoittelun prosessikuvauksen työelämälähtöisenä kehittämistyönä. Työ tehtiin Metropolia Ammattikorkeakoulun kuntoutuksen päivityskoulutukseen liittyvänä opinnäytetyönä kevään ja syksyn 2011 välisenä aikana. Sen tuloksena on tuotettu prosessikuvaus sekä ohjattua harjoittelua tukevaa oheismateriaalia. Kuvaus toimii keinona arvioida ohjatun harjoittelun prosessin toteutumista ja paljastaa sen eri vaiheissa mahdollisesti esille tulevia muutos- ja kehittämis ehdotuksia. Tässä kehittämistyössä emme käsittele kansainvälisten opiskelijoiden ohjattua harjoittelua.

Hyvinkään sairaanhoitoalueella on tehty opiskelijaharjoittelun prosessikuvaus. Sen tavoitteena oli yhdenmukaistaa ohjatun harjoittelun toimintamallia sairaanhoitoalueella. Kehittämis ehdotukseksi tästä prosessikuvauksesta nousivat mm. ohjatun harjoittelun ja oppimisympäristöjen kuvaaminen yksikkötasolla. (Mella 2009.)

Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä on pitkään ollut käytössä useita hyviä ja vaihtuneita käytänteitä ohjastusta harjoittelusta ja sen eri vaiheista. Näitä ei kuitenkaan ole kuvattu. Toimimme Hyvinkään sairaalassa fysioterapeutteina ja olemme henkilökohtaisesti kokeneet tarvitsevamme lisää työvälineitä sekä yhtenäisiä käytänteitä ohjatun harjoittelun eri vaiheille. Tarve ohjatun harjoittelun kehittämisestä on noussut esille myös koko fysioterapiayksikössä.

Hyvin toteutettu ohjattu harjoittelu helpottaa vastavalmistuneita fysioterapeutteja siirtymään ammattiaan vastaaviin tehtäviin. Hyvin toteutettu ohjattu harjoittelu toimii myös keinona rekrytoida uusia, ammattitaitoisia fysioterapeutteja työyksikköömme. Ohjatun harjoittelun kehittäminen ja yhteistyön lisääminen oppilaitosten ja työelämän välillä integroi myös teoriaa ja käytäntöä tiiviimmin yhteen.

2 Kehittämistyön tavoite ja tarkoitus

Tavoitteena on kehittää ohjattua harjoittelua Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä. Tarkoituksena on luoda ja tuottaa prosessikuvaus ohjatusta harjoittelusta fysioterapiayksikössä ja tuottaa materiaalia sen tueksi sekä opiskelijoiden, että heitä ohjaavien fysioterapeuttien käyttöön.

3 Prosessikuvausmalli terveydenhuollon toimintatapojen laadunvarmistajana

Terveydenhuollon organisaatiossa on tarkoituksenmukaista kuvata toimintoja prosesseina ja näin tehostaa organisaation toimintaa. Sosiaali- ja terveysalan asiantuntijaorganisaation (Stakes) suosituksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioissa laadunhallintaa on kehitettävä mm. kuvaamalla prosesseja. Prosessien tarkoituksena on lisätä toiminnan läpinäkyvyyttä. Laatu syntyy hyvin organisoidusta ja järjestetystä prosessista. (Stakes 2000,19.)

Organisaatioiden suorituskyky koostuu prosesseista, joten toiminnan kehittäminen tapahtuu niitä parantamalla. Tavoitteena on, että työntekijät ovat sitoutuneita työhönsä ja että he kokevat oman toimintansa osana laajempaa kokonaisuutta. Kokonaisuuden hahmottamiseksi työntekijöiden tulisi olla tietoisia sekä organisaation keskeisten, että omaan työhönsä liittyvien prosessien sisällöstä ja kehittämisestä. (Lillrank 2003, 25-26; Parviainen – Lillrank – Iivonen 2005,187-191.) Työntekijän tarkastellessa omaa toimintaansa sekä prosessia omasta näkökulmastaan sitouttaa hänet työyksikön kehittämiseen (Holma – Outinen – Idänpää – Heikkilä - Sainio 2002, 112). Prosessikuvaus toimii myös tarkoituksenmukaisena työkaluna itsearvioinnille ja peilinä tavoitetasolle (Holma – Liukko 1999, 49).

Prosessikuvaukset visualisoidaan graafisin mallein, joita kutsutaan prosessikartoiksi. Karttoja on erilaisia, mutta usein ne etenevät horisontaalisesti. Tämä helpottaa kokonaisuuden sekä prosessin kulun hahmottamista. Käytettävä malli sovitaan organisaatiossa ja kaikki prosessit kuvataan tämän mallin mukaisesti. Karttaan sisällytetään jokainen prosessin vaihe ja tapahtuma sisältöineen. (Pesonen 2007, 133 - 138; Lumijärvi – Jylhäsaari 1999, 74 - 75.)

Hyvä perehdytys-oppaan mukaan työhön opastusta helpottamaan on hyvä luoda lyhyt graafinen kuvaus tehtävästä. Tällöin kokonaiskuvan muodostaminen helpottuu ja perehdyttäjänkin saa apuvälineen. Kuvauksen luomisessa voi käyttää apuna työanalyysia, joka kertoo, mitä tehtäviä ja velvollisuuksia työ sisältää. (Liski - Horn - Villanen 2007, 18.)

Prosessikuvauksessa selvitetään työn sisältämät tapahtumat, toiminnot sekä työvaiheet. Kuvaukset mahdollistavat toiminnan suunnittelun ja arvioinnin sekä edesauttavat pyrkimystä prosessin jatkuvaan parantamiseen. Kuvaukset toimivat myös oivallisena työkaluna perehdytyksessä, koska niistä ilmenee tarkasti kaikki prosessin sisältämät työvaiheet. Kuvausten avulla nähdään myös kriittiset kohdat ja tekijät, jotka voivat vaikeuttaa prosessin sujuvuutta. Kuvaus ohjaa myös resurssien oikeaa kohdentamista, jolloin toiminta saadaan mahdollisimman tehokkaaksi ja sitä kautta prosessit toimiviksi. (Pesonen 2007, 129; Laamanen – Tinnilä 2001, 37 - 29.)

Moniammatillisessa ja suurikokoisessa työyhteisössä on vaarana, että toimintoja tehdään päällekkäisesti useammassa eri pisteessä tai useamman eri toimijan kesken. Prosessikuvaukset karsivat näitä päällekkäisyyksiä jokaisen toimijan hahmottaessa paremmin oman osuutensa kokonaisuudesta.

HUS:ssa on käytössä dokumenttien sähköinen arkistointiohjelma nimeltään ProDoc (Process Documentation), jonka avulla kuvataan kaikki organisaation prosessit vuokaavioina. Niihin liitetään tarvittavat toimintaohjeet. Prosessikuvauksissa listataan prosessiin osallistuvat ammattiryhmät ja kuvataan heidän työnjakonsa. Pelkkä prosessien kuvaaminen ei kehitä prosesseja, vaan niihin on tarkoitus liittää sujuvuutta kuvaavia mittareita. Prosessikuvaukset toimivat toistettavuuden, arvioinnin ja mittaamisen varmistajina. Prosessit mahdollistavat suorituskriteerien asettamisen ja mittaamisen. (ProDoc.)

HUS:ssa on vuonna 2007 otettu käyttöön sähköinen opiskelijapalautteen mittausjärjestelmä joka perustuu CLES- mittariin (Clinical Learning Environment and Supervision Evaluation Scale (Saarikoski 2002). Sen avulla mitataan kliinistä oppimisympäristöä ja ohjauksen laatua (Meretoja – Timonen – Kallakorpi - Laine – Leppänen – Nenonen - Nordman – Ruuskanen – Saros 2008). CLES- mittarista saatujen tulosten avulla voidaan ohjausprosessia kehittää kokonaisuutena tai kohdentaa mahdollisia muutoksia sen yksittäisiin osa-alueisiin. Opiskelijaohjauksen palautejärjestelmän kehittäminen on yksi HUS:n vuosien 2006 -2015 hoitotyön tavoite- ja toimenpideohjelman kärkihankkeista.

4 Ohjattu harjoittelu ja siihen liittyvät hyvät käytänteet

4.1 Ohjattu harjoittelu fysioterapeuttikoulutuksessa

Opetusministeriön (OPM) mukaan terveystalan toimintayksiköissä suoritettavan ohjatun harjoittelun tavoitteena on opiskelijan perehdyttäminen koulutusalan keskeisiin työtehtäviin sekä tietojen ja taitojen työelämään soveltaminen (OPM 2006). Ohjatusta harjoittelusta säädetään ammattikorkeakoululaissa (L351/2003) sekä asetuksessa (A352/2003) ja laissa (L630/1998) ja asetuksessa (A603/2005) ammatillisesta koulutuksesta.

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) mukaan terveydenhuollon toimintayksiköiden tehtävänä on taata, että ohjattu harjoittelu tukee opiskelijan oppimismahdollisuuksia, ohjaus vastaa opiskelijan tarpeita ja jaksolle asetettuja vaatimuksia (STM 2004). Erikoissairaanhoidolaissa (L1062/1989) säädetään sairaanhoitopiirin velvollisuudesta huolehtia tehtävälänsä kohdistuvasta tutkimus- kehittämis- ja koulutustoiminnasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille on STM (2004) laatinut suositukset terveystalan koulutuksen työssä oppimisen ja ohjatun harjoittelun järjestämisestä. Niiden tavoitteena on, että oppimisympäristön ja ohjauksen laatu on varmistettu ja ohjaajilla on ohjauksen ja arvioinnin edellyttämät valmiudet. Ohjaukselle tulee osoittaa riittävät resurssit. Koulutus- ja toimintayksiköiden välille tarvitaan toimivat yhteistyömuodot. Harjoittelujaksojen koordinointi, tehtävä- ja vastuujat tulee esittää organisaation toimintaprosessien kuvaamisessa (STM 2004).

Fysioterapeutti on terveydenhuollon laillistettu ammattihenkilö, joka on suorittanut fysioterapeutin, lääkintävoimistelijan tai erikoislääkintävoimistelijan tutkinnon. Fysioterapeutti vastaa itsenäisesti työnsä suunnittelusta, toteutuksesta, arvioinnista ja kehittämisestä huomioiden eettiset ja lainsäädännölliset näkökulmat sekä vaikuttavuuden, tehokkuuden ja taloudellisuuden vaatimukset. (Suomen Fysioterapeutit.)

Fysioterapeutin tutkinto suoritetaan ammattikorkeakoulussa (AMK). Tutkinto on 210 opintopisteen laajuinen 3,5-vuotinen alempi ammattikorkeakoulututkinto (Bachelor-

tasoa), josta ohjatun harjoittelun osuus on 75 opintopistettä. Suomenkielistä koulutusta järjestää 16 ammattikorkeakoulua, ruotsinkielistä koulutusta Arcada ja englanninkielistä koulutusta Satakunnan ammattikorkeakoulu. Koulutuksesta ohjattua harjoittelua on 75 opintopisteen verran, jonka voi osittain suorittaa ulkomailla.

Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuva korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin, tukea yksilön ammatillista kasvua ja harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa. Tehtäviään hoitaessaan ammattikorkeakoulujen tulee edistää elinikäistä oppimista. (Valtioneuvoston asetus Ammattikorkeakouluista 351/2003 § 4.)

Ammattikorkeakoulututkinnon perustana on ammatin ydinosaamiskuvaus, jossa määritellyt asiat kukin ammattikorkeakoulu huomioi opetussuunnitelmassaan. Suomessa ammattikorkeakouluissa järjestettävän fysioterapeuttikoulutuksen opetussuunnitelman pohjana ovat ammattikorkeakoulujen rehtorineuvoston (ARENE), opetusministeriön (Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon) ja fysioterapeuttikoulutusten eurooppalaisten korkeakoulujen verkoston (ENPHE) osaamisalue-suositukset ja -kuvaukset. Fysioterapeuttien Euroopan aluejärjestö on laatinut myös fysioterapeuttikoulutuksen eurooppalaiset kriteerit (Benchmark Statement), joissa kuvataan koulutuksen järjestäjien ja Euroopan Unionin määrittelemä koulutuksen laatu ja standardit. Kriteereissä kuvataan fysioterapiakoulutuksen keskeiset alueet ja terveydenhuollon ammattien koulutuksen yhteiset alueet (Fysioterapeutti muuttuvassa maailmassa).

Fysioterapiaopinnot koostuvat terveysalan koulutusohjelmien yleisistä kompetensseista ja ammattispesifeistä fysioterapian perus- ja ammattiopinnoista. Kompetenssit ovat laajoja osaamiskokonaisuuksia yksilön tietojen, taitojen ja asenteiden yhdistelmästä. Kompetenssi kuvaa pätevyyttä ja kykyä suoriutua ammattiin kuuluvista tehtävistä. Opiskeluun sisältyy ammattitaitoa edistävä ohjattu harjoittelu, vapaasti valittavia opintoja, opinnäytetyö ja kypsyysnäyte. Ammattikorkeakoulusta valmistuvan fysioterapeutin ammattinimike on Bachelor of Health Care, fysioterapeutti (AMK) (Suomen Fysioterapeutit).

4.2 Hyvät käytänteet ohjatussa harjoittelussa

Ohjattua harjoittelua voidaan tarkastella eri vaiheiden kautta. Näitä ovat ohjatun harjoittelun suunnittelu, valmistelu, toteutus, arviointi ja kehittäminen. Jokaisessa vaiheessa on useita toimijoita joiden yhteistyö kokonaisuuden kannalta on tärkeää. Vastuu fysioterapeuttiopiskelijan ammattiin kasvusta on yhteisvastuullisesti sekä koulutuksella että työelämällä. (Suomen Fysioterapeutit 2009.)

Suomen Fysioterapeutit ry on julkaissut vuonna 2011 suosituksen ohjatusta harjoittelusta työelämässä. Julkaisu on laadittu yhteistyössä työelämän ja kouluttajien kanssa ja sisältää jo osittain vakiintuneita käytänteitä. Johtuen ammattikorkeakoulujen erilaisista käytänteistä ja alueellisista tutkimus- ja kehittämistarpeista on ollut tarpeellista laatia valtakunnallinen suositus ohjatusta harjoittelusta. Suosituksessa kuvataan asiakaslähteisesti ammattikorkeakoulun opettajan, opiskelijan sekä työelämässä toimivan ohjaavan fysioterapeutin roolit ennen työelämäharjoitteluun tuloa, harjoitteluvaiheen alussa, aikana ja sen loppuvaiheessa, ja sen tarkoituksena on entisestään selkiyttää niitä. Suositukset on laadittu tukemaan opiskelijan ammatillista kasvua kohti työntekijyyttä. (Suomen Fysioterapeutit 2011.)

Ohjatusta harjoittelusta ja siihen liittyvistä hyvistä käytänteistä terveydenhuollossa löytyy kansallisia harjoittelun kehittämishankkeita, opinnäytetöitä sekä työpaikoille laadittuja käsikirjoja, joiden tarkoituksena on selkeyttää, yhdenmukaistaa ja kehittää ohjattua harjoittelua ja näin toimia myös yhtenä laadunvarmistuksen keinona. Näiden töiden pohjalta (ks. taulukko 1) saimme näkemyksen ohjattuun harjoitteluun liittyvistä hyvistä käytänteistä. Taulukossa hankkeista, opinnäytetöistä ym. käytämme yhteisesti termiä projekti.

Taulukko 1. Ohjattuun harjoitteluun ja työssä oppimiseen liittyviä projekteja

Projekti	Projektin tavoitteet	Tekijä
HARKE- projekti	Harjoittelun kehittäminen. OPM rahoittama verkostohanke, koordinointi Keski-Pohjanmaan AMK 2004–2006.	Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan työryhmä. 2006. Loppuraportti. Harjoittelun kehittämishanke. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu.
Ohjattu harjoittelu työelämässä. Suositus 2011	Ohjatun harjoittelun kehittäminen ja suositusten laatiminen fysioterapiassa.	Suomen Fysioterapeutit 2011.
Opiskelijaohjauksen laatusuosittukset	Harjoittelun toteutuksen ja arvioinnin kehittämien sekä ohjauksen käytänteiden yhtenäistäminen.	Pohjois-Savon alueellinen opiskelijaohjauksen yhteistyöverkosto 2010.
Opiskelijaohjauksen hyvät käytänteet. Työssäoppiminen ja ohjattu harjoittelu Kokkolan terveyskeskuksen harjoitteluympäristössä	Opiskelijoiden työssäoppimisen ja harjoittelun tehostaminen.	Tikkakoski - Alvazer – Laukka 2011.
Ohjatun harjoittelun käsikirja, fysioterapia osuus Tyrnävän terveyskeskus	Tavoitteellisen ja laadukkaan oppimisen mahdollistaminen, suunnittelu ja toteutusvaiheen sekä arvioinnin yhdenmukaistamien fysioterapiayksikössä.	Rantala 2009.
Ammattikorkeakouluopiskelijoiden klinisen osaamisen ohjaaminen. Ohjausmallin kehittäminen ja arviointi hoitotyön ja ensihoidon alueella	Harjoittelun kehittäminen työelämän ja ammattikorkeakoulun yhteistyönä.	Meretoja – Eriksson - Häggman- Laitila– Kumpula - Rekola– Sillanpää 2006.
Opiskelijaohjaajat tiimiksi	Opiskelijaohjaajatiimin toiminnan käynnistäminen.	Reinikkala 2003.
Terveysalan koulutuksen työssäoppiminen ja ohjattu harjoittelu. Suositus sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille.	Harjoittelupaikkojen ja harjoittelujaksojen näkyvyys toiminta ja laatu prosesseissa. Oppimisympäristön, opiskelijaohjauksen sekä koulutuksen ja työelämän välisen yhteistyön kehittäminen.	Heinonen 2004.

Taulukossa 1 mainittujen projektien mukaan ohjatussa harjoittelussa on tärkeää laadukkaasti oppimisympäristön turvaaminen. Tämän mahdollistavat mm. opiskelijoiden ohjaukseen varatut riittävät resurssit ja koulutus- ja harjoitteluyksiköitä velvoittavat sopimukset. Oppimisympäristöjä tulee kehittää yhteistyössä oppilaitosten kanssa teorian ja työelämän entistä paremman integraation aikaansaamiseksi.

Tiedottamisen tulee olla suunniteltua ja suositeltavana pidetään myös ohjatun harjoittelun sisällön kuvaamista. Hyvällä perehdytyksellä turvataan opiskelijan mahdollisuudet laadukkaaseen harjoitteluun ja autetaan häntä sopeutumaan työyhteisön toimintaan mukaan. Lähiohjaajan tulee perehtyä opetussuunnitelmaan ennen harjoittelujakson alkamista. Lähiohjaajalla tulee olla myös riittävästi koulutusta ja hänen tulee toimia yhdenmukaisesti sekä olla motivoitunut ohjaamiseen tukeakseen opiskelijan teorian yhdistymistä käytäntöön. Harjoittelujakson tavoitteiden mukaista, ammatillista kasvua edistävää toteutumista pidetään myös tärkeänä.

Arvioinnin ja opiskelijalle annettavan palautteen tulee olla jatkuvaa ja perustua oppilaitoksen antamiin arviointikriteereihin. Opiskelijan tulee kyetä arvioimaan myös itseään sekä tunnistaa oma oppimistyylinsä vahvuuksineen ja kehittämialueineen. Ohjatun harjoittelun kriittistä reflektiivisyyttä korostetaan paljon. Reflektiivinen keskustelu on toiminnan perusteiden ja lähtökohtien sekä seuraamusten kriittistä analysointia. Reflektiivisessä oppimispäiväkirjassa eli reflektiivisessä päiväkirjassa yksilö prosessoi omaa oppimistaan peilaten kokemuksiaan tutkimustietoon ja sitä kautta päätöksentekoon sekä kriittiseen ajatteluun. (Moon 1999.)

Oppinnäytetöiden ja muiden kirjallisten oppimistehtävien aiheiden suositellaan myös olevan työelämälähtöisiä. Näin tasoitetaan teorian ja käytännön osaamisen yhdistymistä.

Ohjatun harjoittelun rooli on merkittävä opiskelijan ammatillisessa kasvussa ja työelämän osaamisvaatimukseen perustuvassa asiantuntijuuden kehittämisessä. Lähiohjaaja toimii roolimallina opiskelijalle ja harjoittelupaikan oppimisympäristöllä sekä sen ohjaukseen ja fysioterapiaan liittyvillä käytänteillä vaikutetaan opiskelijan mielikuvaan tulevasta ammatistaan. Harjoittelun ohjauksen vähimmäisvaatimuksena on, että opiskelija koee saavansa ohjausta sitä tarvitessaan ja tietää mistä ja keneltä ohjausta voi hakea.

5 Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikkö oppimisympäristönä

5.1 Fysioterapiayksikkö

Oppimisympäristö muodostuu fyysisistä, sosiaalisista, didaktisista ja teknisistä osatekijöistä (Manninen - Pesonen 1997, 267–268). Terveysalan oppimisympäristö nähdään koostuvan harjoittelun tapahtumapaikasta, tilasta sekä siellä vallitsevista vuorovaikutussuhteista ja toimintakäytännöistä (Saarikoski 2009). Oppimisympäristöllä on oleellinen vaikutus opiskelijan oppimistuloksiin (Meretoja – Kallakorpi – Laine – Leppänen - Nenonen – Nordman – Ruuskanen – Saros 2008).

Hyvinkään sairaanhoitoalue kuuluu Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin eli HUS: n (ks. kuvio 1). Hyvinkään sairaala tuottaa esikoissairaanhoidon palveluita Hyvinkään, Järvenpään, Mäntsälän, Nurmijärven ja Tuusulan kuntien asukkaille. Yhteenlaskettu väestöpohja oli 181 341 asukasta vuonna 2010 (HUS intra 2011.)

Kuvio 1. Hyvinkään sairaanhoitoalue (HUS intra 2011).

Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikkö on osa medisiinistä tulosityksikköä sekä fysiatrian ja kuntoutuksen vastuualuetta. Fysioterapiayksikössä työskentelee linjaesimies/osastonhoitaja, apulaisosastonhoitaja, 18 fysioterapeuttia, 1 kuntohoitaja, 1 sairaanhoitaja, 1 perushoitaja ja 2 osastonsihteerä. Koko henkilöstön määrä on 25. Fysioterapiayksikkö tuottaa fysioterapia- ja apuvälinepalveluita medisiiniselle, operatiiviselle sekä naisten- ja lastentautien tulosityksiköille. Fysioterapeutit toimivat näissä tulosityksiköissä tiimeittäin. Fysioterapiayksiköllä on toimitiloja neljässä eri työpisteessä. Päätoimitilat ovat sairaalan 5. kerroksessa, jossa sijaitsevat fysioterapian vastaanotto- ja poliklinikkatilat, kanslia, henkilöstö- ja koulutustilat sekä terapiasali. Lisäksi fysioterapiayksikön toimitiloja on lasten poliklinikalla 1. kerroksessa, lasten neurologian poliklinikalla P-kerroksessa ja neurologian vuodeosastolla (ks. kuvio 2). Kirurgian ja sisätautien alueella fysioterapiaa toteutetaan myös vuodeosaston tiloissa.

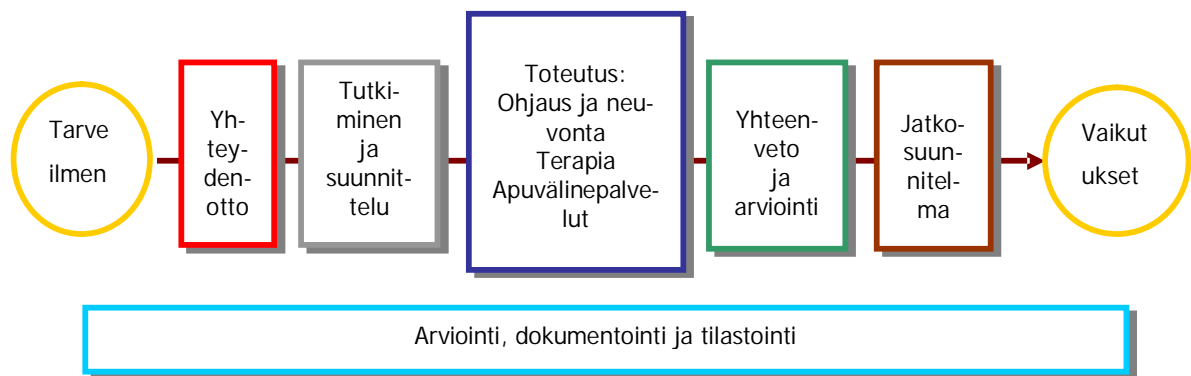

Kuvio 2. Hyvinkään sairaalan fysioterapiatilojen sijainti (HUS intra 2011).

Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikön toiminnan lähtökohtana ovat HUS: n strategia ja arvot sekä vuonna 2005 kuvattu fysioterapian ydinprosessi. HUS: n strategian päämääriä ovat potilaslähtöinen ja oikea-aikainen hoito, korkeatasoinen tutkimus ja opetus, tiivistyvä kumppanuus perusterveydenhuollon kanssa sekä vaikuttava ja kilpailukykyinen toiminta. Ihmisten yhdenvertaisuus, potilaslähtöisyys, luovuus ja innovatiivisuus,

korkea laatu ja tehokkuus sekä avoimuus, luottamus ja keskinäinen arvostus muodostavat HUS: n toiminnan arvopohjan. HUS kehittää yhteistyössä alan oppilaitosten kanssa terveydenhuollon opiskelijoiden perus- ja jatkokoulutusta. Osallistamalla koulutusohjelmien suunnitteluun HUS parantaa hoitohenkilökunnan osaamisen työelämävastavuutta. (HUS strategia 2011.)

Hyvinkään sairaalassa työskentelevä terveystieteiden maisteri, fysioterapeutti Minna Kontio on kuvannut Hyvinkään sairaalan fysioterapian ydinprosessin. Fysioterapian ydinprosessi pohjautuu Suomen fysioterapeutit ry:n ydinprosessimalliin. Fysioterapian ydinprosessi kuvaa fysioterapiayksikössä toteutettavan fysioterapian sisältöä sen eri vaiheissa (ks. kuvio 3).

Kuvio 3. Hyvinkään sairaalan fysioterapian ydinprosessi (Kontio 2005).

Fysioterapiaa toteutetaan pääsääntöisesti yksilöterapiana, mutta sairaalassa järjestetään myös ryhmäohjausta vastasyntyneille äideille, tekonivelleikkaukseen tuleville potilaille sekä sepelvaltimotauti- ja sydämen vajaatoimintapotilaille. Myös koti-, päiväkoti- ja koulukäyntejä tehdään tarvittaessa. Poliklinikkakäynnit ovat pääsääntöisesti kertaluonteisia ohjauskäyntejä, mutta esimerkiksi fysiatrian poliklinikalla ja inkontinenssipotilaita hoidettaessa fysioterapia voi toteutua sarjahoitona.

5.2 Ohjatun harjoittelun toteutuminen fysioterapiayksikössä

Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä on pitkään ollut vakiintuneita käytänteitä ohjatusta harjoittelusta. Näitä ei tähän mennessä vielä ole kuvattu. Ohjatun harjoittelun koordinointi on ollut miltei kokonaan osastonhoitajan ja apulaisosastonhoitajan vastuulla. Yksikön työntekijöistä osa on käynyt oppilaitosten järjestämissä opiskelijoiden ohjaukoulutuksissa ja osallistunut yhteistyöpäiviin. Kouluttautuminen on ollut hyvin hajanaista ja koulutusten anti ei ole välttämättä kohdannut fysioterapiayksikön tarpeita tai siirtynyt teoriasta käytäntöön.

Vuonna 2010 fysioterapiayksikössä suoritti käytännön harjoitteluaan 15 fysioterapiaopiskelijaa. Harjoitteluviikkoja kertyi 65 ja harjoittelupäiviä 341. Vuoden 2011 alusta lokakuuhun mennessä käytännön harjoittelussa on ollut yhteensä 12 opiskelijaa. (Paasonen 2011.) Harjoittelujaksojen pituus on vaihdellut 2-8 viikkoon.

Lisäksi fysioterapiayksikössämme on ollut kansainvälisiä Erasmus (European Region Action Scheme for the Mobility of University Students) opiskelijoita mm. Belgiasta, Hollannista, Espanjasta ja Unkarista. Kansainvälisten opiskelijoiden harjoittelujakso on kestänyt yleensä 3 kuukautta.

Oppilaitokset ovat ilmoittaneet tarvitsemiensa harjoittelupaikkojen määrän noin kuusi kuukautta ennen harjoittelun alkamista. Ilmoitukset ovat tulleet joko kirjeitse, sähköpostitse tai puhelimitse. Opiskelijat ovat myös itse ottaneet yhteyttä tarvitessaan harjoittelupaikkaa. Mielestämme tämä käytäntö on ollut sekava ja aiheuttanut mm. päällekkäisiä varauksia. Opiskelijat eivät myöskään ole aina vahvistaneet tai peruneet varaamiansa harjoittelupaikkoja.

Hyvinkään sairaalalla on voimassaoleva sopimus ohjatusta harjoittelusta Espoon Laurea Ammattikorkeakoulun ja Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa. Myös muista ammattikorkeakouluista on mahdollista tulla harjoittelujaksolle Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikköön. Tällöin henkilöstöpäällikkö kirjoittaa erillisen sopimuksen kyseisen oppilaitoksen kanssa. Koulutussopimuksessa sovitaan käytännön harjoittelun järjestämiseen liittyvistä vastuista sekä velvoitteista, osapuolten tehtävistä ja muista harjoittelun toteuttamiseen sekä järjestämiseen liittyvistä asioista. Koulutussopimuksessa määritellään myös koulutuskorvauksen määrä. (Laaksonen 2011.)

Opiskelijapaikkojen varaus tapahtuu Jobstepin kautta. Jobstep.net on ammattikorkeakoulujen internetissä toimiva työnvälitys- ja tietopalvelu. Opiskelijat voivat jättää CV:nsä (Curriculum Vitae) Jobstep.net:iin työnantajien ja harjoittelupaikkojen nähtäväksi sekä selata työnantajien jättämiä työ- ja harjoittelupaikkailmoituksia.

Apulaisosastonhoitaja avaa sovitut harjoittelujaksot JobStep-ohjelmaan. Etuoikeus on Espoon Laurea ja Metropolia ammattikorkeakouluilla. Jaksot ovat avoinna kuukauden ajan näiden oppilaitosten opiskelijoille ja sen jälkeen myös muut oppilaitosten opiskelijat voivat varata niitä. Jobstep.net toimii kolmella kielellä; suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. (Jobstep.) Jobstepissä on yksiköstämme hyvin niukasti tietoa ja osa tiedosta on jo vanhentunutta. Jobstep toimii kuitenkin yksikön esittelykanavana opiskelijan varatessaan harjoittelupaikkaa.

Fysioterapiayksikössä jokaisella fysioterapeutilla on opiskelijoiden ohjausvelvollisuus. Opiskelijoiden ohjattu harjoittelu tapahtuu vuoroperiaatteella perustehtävän ohella. Ennen harjoittelujakson alkamista opiskelijalle nimetään lähiohjaaja, joka vastaa opiskelijan kanssa harjoittelun etenemisen suunnittelusta, auttaa tavoitteiden asettamisessa ja vastaa arvioinnista. Myös muu henkilökunta osallistuu opiskelijan ohjaukseen. Fysioterapiayksikössä opiskelija otetaan mukaan työyhteisön jäseneksi ja hän saa osallistua mm. yhteisiin palavereihin ja koulutuksiin. Opiskelijoille pyritään mahdollisuuksien mukaan järjestämään myös tilaisuus osallistua harjoittelujaksonsa aihepiiriin liittyviin tutkimuksiin ja testeihin sekä moniammatillisiin oppimistilanteisiin. Harjoittelujakson aikana opiskelijalla on mahdollisuus tutustua myös muiden fysioterapiayksikön tiimien toimintaan.

Opiskelijoiden perehdyttämisessä on käytetty pohjana fysioterapiayksikön osastonhoitaja Sirpa Palamaan ja apulaisosastonhoitaja Katarina Paasosen yhdessä tekemää kansiota, mihin on koottu keskeisiä asioita fysioterapiayksikön ja koko sairaalan toiminnasta. Kansioon tuotettu materiaali kaipaa päivitystä.

Apulaisosastonhoitaja perehdyttää opiskelijaa ensimmäisenä harjoittelupäivänä perehdytyskansion sisällön mukaisesti. Lisäksi hän täyttää opiskelijalla tarvittavat asiakirjat, esimerkiksi ATK-lupa- ja avainten lunastamiseen liittyen.

Lähiohjaaja ja opiskelija käyvät alkukeskustelussa läpi harjoittelujakson tavoitteet. Toisinaan opiskelijoilla on käytössään oppimispäiväkirja. Tätä oppimista tukevaa työvälinettä ei ole kuitenkaan hyödynnetty systemaattisesti opiskelijan ohjaamisessa ja ammatillisessa kasvussa. Puolessa välissä harjoittelujaksoa pidetään ns. puolivälisarviointi ja harjoittelujakson lopussa loppuarviointi. Oppilaitoksen opettaja on saattanut olla mukana näissä arviointitilaisuuksissa tai muuna aikana käynyt tapaamassa opiskelijaa ja lähiohjaajaa. Kokemuksemme mukaan yhteistyö oppilaitoksen ja harjoittelupaikan kanssa on vähentynyt aiempiin vuosiin verrattuna.

Ennen harjoittelun päättymistä opiskelijoilla on mahdollisuus esitellä harjoittelujakson aikana mahdollisesti tekemiään työelämälähtöisiä kehittämistöitä tai opintojen parista esille nousseita uusia fysioterapiaan liittyviä hankkeita tai käytäntöjä. Tämä on ollut mielestämme antoisaa ja mielenkiintoista koska opiskelijat tuovat aina uusia näkemyksiä ja uutta tietoa täydentämään käytännön fysioterapiaa. Kehittämistöiden aiheita ei ole systemaattisesti aiemmin mietitty etukäteen, niin että ne palvelisivat yksikön kehittämistarpeita. Niitä ei ole myöskään kerätty tai arkistoitu systemaattisesti ja niiden jatkokäyttö on ollut satunnaista.

Opiskelijoiden toivotaan täyttävän harjoittelun viimeisen viikon aikana internetissä CLES- kyselyn, jolla arvioidaan oppimisympäristöä työyksikön ilmapiirin, hoidon ja ohjauksen sekä ohjaussuhteen näkökulmista. Kaksi kertaa vuodessa tulleet CLES- arvioinnin yhteenvedot ovat olleet fysioterapiayksikön nähtävillä mutta niitä ei ole syvällisemmin analysoitu eikä mahdollisiin epäkohtiin ole puututtu ohjatun harjoittelun kehittämiseksi.

Yhteenvedona voidaan sanoa, että työyksikössämme on ollut jo käytössä paljon hyviä mutta hieman hajanaisia ohjatun harjoittelun käytänteitä. Niiden käytöstä ei ole ollut olemassa mitään kirjallisia ohjeita tai sopimuksia. Ohjattua harjoittelua ei aiemmin ole myöskään vaiheistettu. Ohjatun harjoittelun suunnittelu on painottunut lähinnä harjoittelujaksojen aikatauluttamiseen ja lähiohjaajan valitsemiseen. Yhteydenpito opiskelijoihin harjoittelujakson alkamisesta on ollut hyvin vähäistä eikä opiskelijalle ole etukäteen lähtenyt mitään kirjallista informaatiota yksiköstämme. Opiskelijan ensikontakti lähiohjaajaan on useimmiten tapahtunut vasta ensimmäisenä harjoittelupäivänä.

Kaikki käytäntöön liittyvät asiat on selvitetty opiskelijalle vasta ensimmäisenä harjoittelupäivänä. Perehdytyksessä läpikäytäviä asioita on näin ollut melko paljon. Riippuen lähiohjaajasta, hänen koulutuksestaan ja siitä missä tiimissä opiskelija on harjoittelunsa suorittanut, ovat opiskelijat saattaneet saada hyvinkin erilaista ohjausta. Ohjatun harjoittelun kehittämiseksi on sen koordinoimattomuuden vuoksi ollut selkeä tarve työyksikössämme. Sitä ei ole kuitenkaan huomioitu, kun yksikön toimintaa ja painopistealueita on suunniteltu tulevalle vuodelle.

6 Kehittämistyön toteutus

6.1 Kehittämistyön menetelmä

Kehittämistyön menetelmänä käytettiin laadullisen tutkimuksen periaatteita soveltavaa toimintatutkimuksellista menetelmää. Tietoperustaa rakensimme benchmarking – tyyllisesti etsimällä saatavilla olevista ohjattuun harjoitteluun liittyvistä tutkimuksista, oppinäytetöistä ja kehittämishankkeista hyviä ja toimivia malleja, joita omaan opiskelijanohjauskokemukseemme pohjautuen katsoimme voivamme hyödyntää. Ohjatun harjoitteluprosessin kuvaamisessa, sekä sitä tukevan oheismateriaalin tuottamisessa sovelsimme osallistavan toimintatutkimuksen periaatetta.

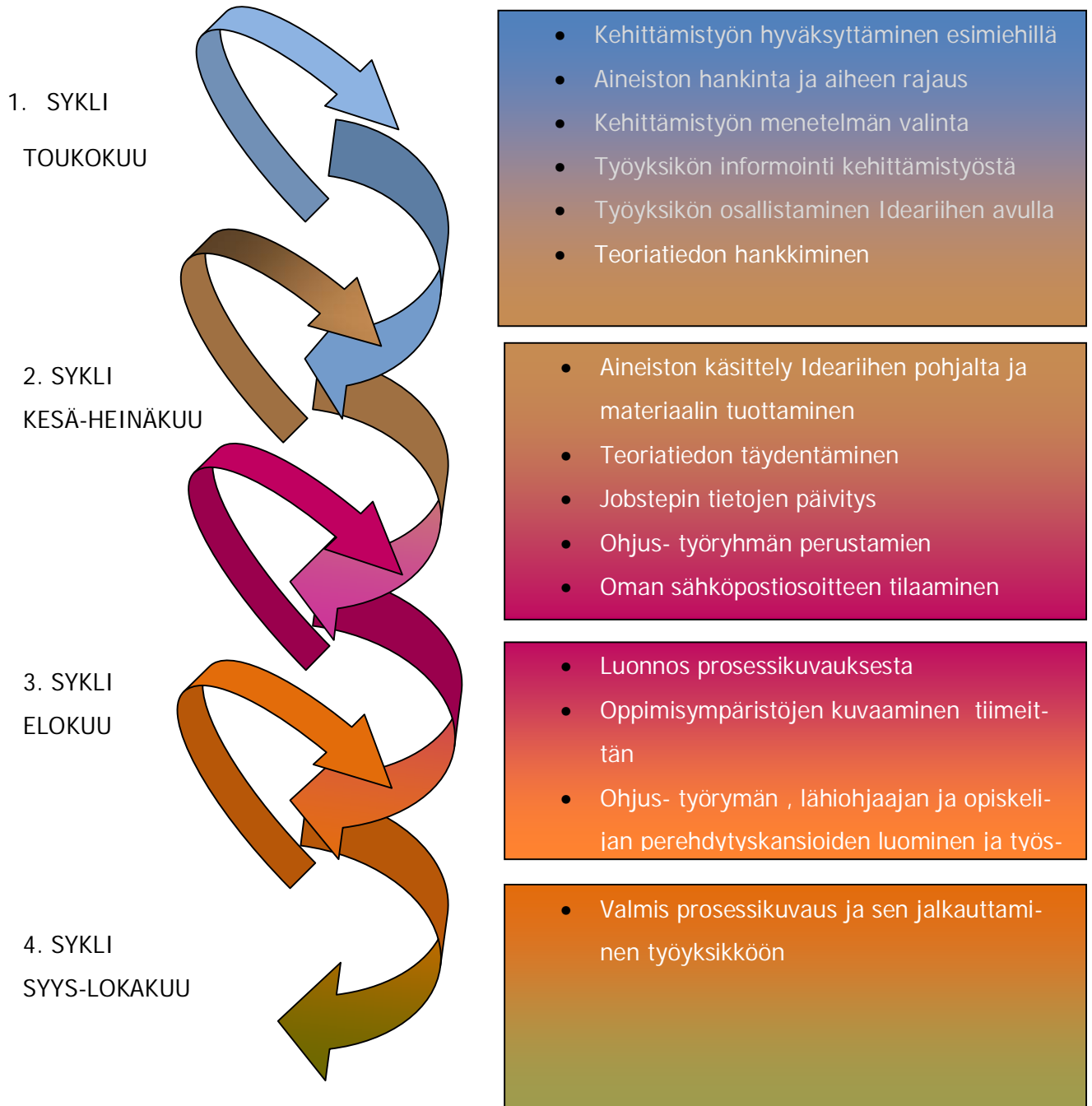
Osallistavassa toimintatutkimuksessa yhdistyvät käytännön kokemuksellisuus sekä tutkittu tieto. (Turunen – Tossavainen - Sormunen – Saaranen 2008,409.)

Toimintatutkimus on tutkimuksellinen lähestymistapa, jossa teoretietoa ja käytännön kokemuksellista tietoa yhdistämällä pyritään ratkaisemaan toiminnallisessa yhteisössä ilmeneviä ongelmia ja saamaan aikaan siinä muutosta. Toimintatutkimuksessa tutkija on aktiivinen vaikuttaja ja toimija sekä osallistuu itse tutkimaansa toimintaan tehden tarkoituksellisen muutokseen tähtäävän intervention. Tutkijan tehtävänä on käynnistää muutos ja rohkaista tarttumaan asioihin. Tavoitteena on tuottaa kuvailevaa tietoa ja määritellä ongelmat osallistujien kanssa heille tutussa ympäristössä. Osallistuminen tutkimuskohteen toimintaan vaikuttaa tutkijan suhtautumiseen aineistoonsa ja sen analysointiin. Tutkijalle myös omat kokemukset ja havainnot ovat osa käytettävää aineistoa. Toimintatutkimuksessa ajatellaan tutkijan oman ymmärryksen tutkimuskohteesta kehkeytyvän hiljalleen. (Heikkinen – Rovio – Syrjälä 2006: 19- 20.) Toimintatutkimus on prosessiluontoista ja se etenee spiraalimaisesti syklien kautta.

6.2 Kehittämistyön vaiheittainen eteneminen

Kehittämistyömme eteni neljänä syklinä, jossa vuorottelivat suunnittelu, toiminta, toiminnan kehittäminen ja arviointi (ks. kuvio 4). Fysioterapiayksikön henkilökunta pyrittiin osallistamaan ohjatun harjoittelun kehittämiseen mahdollisimman laaja-alaisen nä-

kemyksen ja kokemuksen myötä koko työn ajan. Oma ymmärryksemme kehitettävistä asioista lisääntyi asteittain jokaisen syklin aikana.

Kuvio 4. Spiraalimainen kehittämistyön toteutuminen ja siinä syntyneen tuotokset

Toukokuussa (1. sykli) keskustelimme kehittämistyömme aiheesta esimiesten kanssa ja tulimme yhteisymmärrykseen aiheen tarpeellisuudesta ja ajankohtaisuudesta työyksikkömme ohjatun harjoittelun kehittämiseksi. Informoimme koko työyksikköä tulevasta kehittämistyöstämme ja teimme hakuja sähköisistä tietokannoista sekä tutustuimme kirjastojen tarjontaan ohjattuun harjoitteluun, prosessikuvaukseen sekä fysioterapiaan liittyen. Kirjallisen aineiston sekä oman kokemuksemme pohjalta meille muodostui ajatus siitä, miten ohjattua harjoittelua fysioterapiayksikössä tulisi kehittää. Sen pohjalta teimme paperille pelkistetyn luonnoksen ohjatun harjoittelun vaiheista. Kehittämistyössämme päätimme soveltaa osallistavan toimintatutkimuksen menetelmää.

Osallistaaksemme työyksikön jäsenet mukaan kehittämistyöhön järjestimme ns. Ideariihen jonka tarkoituksena oli pohtia edellä mainittua kuvausta apuna käyttäen siinä olevia vahvuuksia ja heikkouksia sekä tehdä siihen parannusehdotuksia ohjatun harjoittelun kehittämiseksi työyksikössämme. Työ toteutettiin ideariihessä tiimeittäin. Reinikkalan (2003) mukaan tiimit muodostavat kontekstin, jossa yhdistyvät ihmisten välinen yhteys ja jatkuva dialogi. Dialogi ja keskustelu mahdollistavat reflektoinnin ja tiimin jäsenten hallussa olevan tiedon yhdistelyn. Tiimiin liitetään usein myönteisiä sävyjä, kuten hyväksyntää, luovaa sitoutumista, tehokasta tiedon kulkua ja tuloksellisuutta (Reinikkala 2003). Ideariihessä tiimit täydensivät tekemäämme versiota ohjatun harjoittelun vaiheista ja esittivät kommenttinsa ja ideansa koko työyksikölle. Tämän jälkeen niistä keskusteltiin vielä yhdessä. Kaikki keskustelusta nousseet ideat ja ajatukset kirjassimme ylös myöhempää käsittelyä varten.

Kesä-heinäkuussa (2. sykli) työstimme prosessikuvausta ja ohjausprosessia tukevaa materiaalia teoria-aineiston pohjalta huomioiden myös ideariihestä nousseet ehdotukset. Selkeästi kävi ilmi, että opiskelijaohjausta koordinoimaan tarvittiin oma työryhmä. Perustimme viisihenkisen työryhmän tätä tarkoitusta varten. Ohjus-työryhmään valittiin apulaisosastonhoitajan lisäksi jokaisesta tiimistä edustaja tuomaan oman alueensa näkemyksen esille. Ensimmäinen kokous päätettiin pitää elokuussa. Työryhmä sai nimen Ohjus.

Ohjatun harjoittelun koordinoimiseksi ja siihen liittyvän tiedonkulun selkeyttämiseksi oli ideariihessä esitetty uuden sähköpostitilin luomista tätä tarkoitusta varten. Sähköposti-tili tilattiin HUS: n tietotekniikasta ja käyttöoikeus annettiin Ohjus-työryhmän jäsenille. Jobstepissä olevia tietoja ja kuvauksia työyksiköstämme täydennettiin ja korjattiin ajan tasalla olevaksi.

Perustimme myös sähköisen kansion sairaalan palvelimelle ohjattuun harjoitteluun liittyville dokumenteille. Jotta opiskelijoiden opinnäytetyöt, oppimistehtävät tai kehittämissuhteet olisivat työelämälähtöisiä ja palvelisivat paremmin niin työyksikköämme kuin opiskelijaa ja oppilaitostakin, päätimme kirjata ylös omia kehittämissuhteita, joista olisi yksiköllemme hyötyä. Perustimme sähköisen Ideapankin, jonne kehittämissuhteita jatkossa kerätään tiimeittäin. Näitä ideoita opiskelija voi halutessaan hyödyntää opinnäytetyössään tai muissa kirjallisissa töissään. Valmiit työt esitetään mahdollisuuksien mukaan fysioterapiayksikössä harjoittelujakson aikana ja ne myös arkistoidaan sähköiseen kansioon.

Elokuussa (3. sykli) tapasimme sairaanhoitoalueen koulutussuunnittelijan. Häneltä saimme tietää, että sairaanhoitoalueellamme oli tehty opiskelijaharjoittelun prosessikuvaus. (Laaksonen 2011.) Tämän tapaamisen pohjalta otimme yhteyttä myös Päivi Mellaan ja Tuija Alarantaan jotka olivat mukana työryhmässä kyseistä prosessia kuvattaessa. Heiltä saimme tietoa projektin taustoista ja tavoitteista. Tämän prosessikuvauksen mukaisen toimintamallin jalkauttaminen ei ole vielä lähtenyt kovinkaan suurella volyyminä käytäntöön sairaalassamme. (Alaranta - Mella 2011.) Työtä käytimme osittain pohjana omassa kehittämistyössämme. Halusimme näin omalta osaltamme vastata siinä esitettyihin jatkokehittämishaasteisiin.

Ohjus- työryhmän ensimmäinen kokous pidettiin elokuun lopussa. Kokouksessa käsitelimme Ohjus- työryhmän tarkoitusta ja tehtäviä. (Liite 1) Sihteeriksi pyydettiin fysioterapiayksikön osastonsihteerin ja sovittiin, että hän jatkossa tekee kokouksista muistion. Ohjus-työryhmän kokouksissa käsitellyistä asioista informoidaan työyksikköä viikkopalaverissa jolloin heillä on mahdollisuus vaikuttaa ohjattuun harjoitteluun liittyviin asioihin.

Kokouksessa päätimme informoida oppilaitoksia ja muita yhteistyötahoja Ohjus- työryhmän perustamisesta sekä sähköpostiosoitteesta, johon kaikki opiskelijoihin liittyvä

posti jatkossa ohjataan. (Liite 2). Kokouksessa sovittiin myös opiskelijoille lähetettäväs-
tä tervetulkirjeestä, jossa häntä informoidaan lähiohjaajasta sekä muista harjoittelu-
paikkaan liittyvistä käytännön asioista. (Liite 3)

Esittelimme prosessikuvauksen ohella tuottamaamme materiaalia ja päätimme ottaa
käyttöön tarkistuslistan (Liite 4) sekä uudistetun opiskelijan viikko-ohjelman. (Liite 5).
Tarkistuslista toimii lähiohjaajan ja opiskelijan työvälineenä varmistamaan, että kaikki
ohjattuun harjoitteluun sisältyvät asiat tulevat läpikäydyiksi. Viikko-ohjelman tarkoituk-
sena on toimia harjoittelujakson suunnittelun apuna niin ohjaajan kuin opiskelijankin
näkökulmasta.

Ohjus- työryhmälle päätettiin luoda oma kansio, jonne kerätään työryhmän toiminnan
kannalta oleellisia ja tärkeitä asioita. (Liite 6)

Oppimisympäristöjen kuvaaminen nousi kirjallisuuden pohjalta sekä sairaanhoitoalueen
opiskelijaharjoitteluprosessin kehittämis ehdotusten perusteella tärkeäksi kehittämisen
kohteeksi. Tiimejä pyydettiin kuvaamaan sairaanhoitoalueen valmiin oppimisympäristö-
kuvausmallin pohjalta oman alueensa oppimisympäristö. Oppimisympäristökuvaukset
(Litteet 7-13) toimivat etukäteisinformaationa työyksiköstämme niin oppilaitoksille kuin
opiskelijoille. Terveystieteiden yksikkö, jossa opiskelija harjoittelee, muodostaa oppi-
misympäristön mahdollistaen hänen oppimisensa. Oppimisympäristökuvaus toimii opis-
kelijan apuna harjoittelupaikan valinnassa sekä opiskelijaa ohjaavan fysioterapeutin
työvälineenä hänen perehdyttäessään opiskelijaa työyksikköön. Oppimisympäristöön
kuuluvat koko fyysinen toimintaympäristö, hoitotyö, varusteet, ohjaaja, muu henkilö-
kunta, muut opiskelijat, opettaja sekä osaston johtamistapa sekä arvot ja kulttuuri
(Kukkola 2008.).

Lähiohjaajalle päätettiin myös luoda oma kansionsa ohjauksen tueksi. (Liite 14) Kansi-
oon koottiin ohjausprosessiin liittyviä sekä harjoittelujakson aikana opiskelijalle annet-
tavia lomakkeita sekä muuta hyödyllistä materiaalia kuten oppilaitosten opetussuunni-
telmat. Päivitimme myös jo olemassa olevan opiskelijan perehdytyskansion sisältöä
ajankäytökseen. (Liite 15). Harras - Oleniuksen (1999 :26,27) tutkimuksissa opiskelijat
korostavat kirjallisen ohjaus- ja perehdytys suunnitelman merkitystä harjoittelun suun-
nittelun ja toteutuksen työvälineenä ja harjoittelun laadun parantamisen edellytyksenä.

Syys- lokakuussa (4. sykli) Laadimme luonnoksen ohjatun harjoittelun prosessikuvauksesta, josta sairaalan tiedottaja Prodoc- ohjelmaan käyttöoikeutettuna henkilönä teki prosessikartan. Myös työyksikkömme henkilökuntaa pyydettiin sähköpostitse kommentoimaan luonnosta. Saamiemme kommenttien perusteella teimme korjauksia prosessikuvaukseen. Tässä vaiheessa työemme painottui enemmän itse opinnäytetyön kirjallisen osuuden työstämiseen.

Kehittämistyömme eteni vaiheittain sykleissä pohjautuen teoretiedosta kerättyihin hyviin käytäntöihin ja työyksikön tuottamaan käytännön kokemukselliseen tietoon. Myös oma kokemuksemme opiskelijoiden ohjaamisesta vaikutti lopputulokseen. Kehittämistyön edetessä loimme oheismateriaalia tukemaan ohjattua harjoittelua ja siihen osallistuvia toimijoita työyksikössämme. Käyttöön otettiin tervetulokirje opiskelijalle sekä ohjauksen tarkistuslista. Ohjausta koordinoimaan ja kehittämään perustettiin Ohjus-työryhmä ja sen toiminta saatettiin käyntiin. Ohjus-työryhmän tehtävät ja tavoitteet kuvattiin ja sille perustettiin oma sähköpostiosoite, jonka kautta kaikki opiskelijoiden ohjattuun harjoitteluun liittyvä asiointi tapahtuu. Ohjus-työryhmän toimintaa tukemaan ja dokumentoimaan luotiin myös oma kansio. Olemassa oleva perehdytyskansio päivitettiin ja sen lisäksi lähiohjaaja sai myös oman kansionsa. Perustettiin ideapankki työyksikköä hyödyttävistä aiheista. Yksikön työntekijät tuottivat myös tiimeittäin oppimisympäristökuvaukset, joita hyödynnetään opiskelijan perehdyttämisessä tulevaan harjoittelupaikkaansa. (ks. taulukko 2.)

Taulukko 2. Kehittämistyön tulokset sykleittäin

1.sykli	
2.sykli	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjus-työryhmä • Sähköpostiosoite • Sähköinen kansio yhteiselle levyasemalle • Ideapankki
3.sykli	<ul style="list-style-type: none"> • Tervetulokirje • Viikko-ohjelma • Ohjus-työryhmän kansio • Lähiohjaajan kansio • Oppimisympäristökuvaukset • Päivitetty perehdytyskansio
4.sykli	<ul style="list-style-type: none"> • Prosessikuvaus ohjatusta harjoittelusta Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä

Ohjausta tukevan materiaalin ja Ohjus-työryhmän lisäksi kehittämistyön tuotoksena syntyi prosessikuvaus ohjatusta harjoittelusta Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä. Kaikki tuotettu materiaali on saatavilla myös sähköisesti yhteisellä levyasemalla olevassa Ohjus- kansiossa. Näin sen on kaikkien työyksikön jäsenten luettavissa ja sen päivittäminen on yksinkertaista.

7 Prosessikuvaus ohjatusta harjoittelusta Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä

Ohjatun harjoittelun vaiheet ovat ohjatun harjoittelun suunnittelu, valmistelu, toteutus, arviointi ja kehittäminen. Prosessikuvaus alkaa ohjattuun harjoitteluun suunnittelulla ja päättyy sen kehittämiseen. Toimijat ovat henkilöstöpäällikkö, koulutussuunnittelija, rekrytointiasiantuntija, ohjus-työryhmä, osastonhoitaja, apulaisosastonhoitaja, oppilaitoksen opettaja/yhteyshenkilö, opiskelija, harjoittelun lähiohjaaja ja hygieniahoitaja. Toimijoiden tehtävät esitetään prosessikuvauksessa ns. askelkentässä vaiheittain vasemmalta oikealle.

Askelkentässä olevat teksti saattaa sisältää symboleja ja/tai alleviivauksia joilla on tietty merkityksensä. Tässä prosessikuvauksessa on käytetty yhtä symbolia (i) alleviivausten lisäksi. Symbolia ja/tai alleviivausta klikkaamalla aukeaa vaiheeseen liittyvä tarkentava kuvaus ja/tai erillinen liite sille varattuun tehtäväkenttään. Liitteet kuvattiin jo aiemmin kehittämistyön toteutusvaiheessa.

Ohjatun harjoittelun prosessikuvaus on nähtävissä vain HUS intranetin sivulla Prodoc-ohjelmassa ja tässä työssä visualisoituu lukijalle ainoastaan kuvion 5. avulla (ks. kuvio 5.). Tämän vuoksi selvennämme prosessikaavion sisältöä kuvaamalla toimijoiden tehtäviä prosessin eri vaiheissa.

PROSESSIKUVAUS OHJATUSTA HARJOITTELUSTA HYVINKÄÄN SAIRAALAN FYSIOTERAPIAYKSIKÖSSÄ

	HARJOITTELUN SUUNNITTELU	HARJOITTELUN VALMISTELU	HARJOITTELUN TOTEUTUS	HARJOITTELUN ARVIOINTI	HARJOITTELUN KEHITTÄMINEN
Henkilöstöpäällikkö Maari Valli	Sopimuksen tekeminen oppilaitoksen kanssa				
Koulutussuunnittelija Timo Laaksonen			Alueellisesta koulutuksesta ja ohjaajakoulutuksesta vastaaminen.	Sairaanhoidon alueen yhteenveto CLES-mittarin tuloksista ja raportointi sairaalan johdolle sekä fysioterapiayksikölle 2 kertaa vuodessa.	Harjoittelun alueellinen kehittäminen. Yhteistyö oppilaitoksen kanssa. CLES-mittarin tulosten seuranta ja käsittely. Opiskelijavastaavien, ohjaajien ja opettajien yhteistyön koordinointi.
Rekrytointiasiantuntija Tuija Alaranta				Harjoittelupäivien tilastointi seurantalomakkeiden perusteella.	
Ohjus-työryhmä	Harjoittelupaikkojen suunnittelu työyksikön resurssien mukaan 1 AMK-opiskelijavastuualue kerrallaan.	Työyksikön henkilökunnan informointi tulevista opiskelijoista. Opiskelijan lähiohjaajaksi ilmoittautuminen harjoitteluun tulevalle opiskelijalle.	Harjoittelun lähiohjaajan ja opiskelijan tukeminen tarvittaessa.		CLES-mittarin tulosten käsittely osastokokouksessa ja tulosten hyödyntäminen toiminnan kehittämiseksi.
Osastonhoitaja			Osastonhoitaja tapaa opiskelijat vähintään kerran harjoittelujakson aikana.		Riittävien henkilö- ja ohjausresurssien varmistaminen.
Apulaisosastonhoitaja	Avoimien opiskelupaikkojen ilmoittaminen Jobstepissä.	Tervetulokirjeen ja oppimisympäristökuvauksen lähettäminen opiskelijalle sähköpostilla.	Opiskelijan vastaanottaminen ja perehdyttäminen.	Toteutuneiden harjoittelupäivien seurantalomakkeiden lähettäminen rekrytointiasiantuntijalle.	Vastaa ohjus-työryhmän toiminnasta.
Oppilaitoksen opettaja / yhteyshenkilö	Tarvittavien opiskelupaikkojen ilmoittaminen sähköpostitse: hyfyysopiskelijat@hus.fi. Opiskelijan varaaman harjoittelupaikan hyväksyminen.	Harjoittelujaksон ohjeiden lähettäminen sähköpostitse harjoittelupaikkaan.	Yhteydenotto opiskelijan lähiohjaajaan. Mielellään käynti paikan päällä, mutta vähintään yhteydenotto sähköpostitse tai puhelimitse.	Osallistuminen arviointiin vähintään kerran harjoittelujaksон aikana.	Harjoittelun kehittäminen yhdessä ohjus-työryhmän kanssa.
Opiskelija	Harjoittelupaikan varaaminen Jobstepin kautta. CV:n päivittäminen Jobstepin.	Tervetulokirjeeseen vastaaminen. Harjoittelupaikan oppimisympäristöön tutustuminen. Tarvittavaan kirjallisuuteen perehtyminen. Harjoittelujaksон tavoitteiden laatiminen.	Harjaantuminen ammatillisessa osaamisessa ja reflektointi oppimispäiväkirjaa apuna käyttäen. Osallistuminen keskihiikkopalaveriin 1-2 kertaa harjoittelujaksон aikana. Kehittämistehtävän tekeminen ja esittäminen.	Itsearviointi, harjoittelujaksон oppimisympäristön ja ohjauksen laadun arviointi CLES-mittarilla sekä suullisesti tai kirjallisesti lähiohjaajalle.	Harjoittelun kehittäminen lähiohjaajan kanssa.
Harjoittelun lähiohjaaja		Harjoittelun lähiohjaajan valitseminen. Opiskelijan opetussuunnitelmaan tutustuminen. Harjoittelujaksон suunnitteleminen.	Tavoitteiden tarkistaminen yhdessä opiskelijan kanssa. Ammatillisen osaamisen ohjaus. Oppimispäiväkirjan reflektointi yhdessä opiskelijan kanssa. Palauteen antaminen. Väliarviointi ja tavoitteiden tarkistaminen.	Opiskelijan suullinen ja kirjallinen arvioinnin ja tarkistuslistan läpikäyminen.	Harjoittelun kehittäminen yhdessä opiskelijan ja ohjus-työryhmän kanssa.
Hygieniahoitaja			Hygieniahoitajan luento uusille opiskelijoille.		
Dokumentit		Tervetulokirje, erikoisalakohdanteen oppimisympäristökuvaukset, oppilaitoksen ohjeet ja itelujaksone opetussuunnitelmat	Perehdytyskansio, ohjaaja kansio, turvakansio, tarkistuslista, atk-tunnus, Fysioloogia tunnukset, avainten luovutus sopimus, salasapitosopimus, opiskelijan viikko-ohjelma, oppimispäiväkirja	Opiskelijan loppuarviointilomake, harjoittelupäivien seurantalomake	Ohjus-työryhmän kokousmuistiot

Kuvio 5. Prosessikuvaus ohjatusta harjoittelusta Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä

7.1 Ohjatun harjoittelun suunnittelu

Suunnitteluvaiheen toimijat ovat henkilöstöpäällikkö, ohjus-työryhmä, apulaisosastonhoitaja, oppilaitoksen opettaja/yhteyshenkilö ja opiskelija.

Suunnitteluvaiheessa oppilaitokset ilmoittavat tulevalle lukukaudelle tarvitsemiensa harjoittelujaksojen määrän noin 6 kuukautta aikaisemmin fysioterapiayksikköön sovitun sähköpostiosoitteen kautta. Ohjus-työryhmä suunnittelee apulaisosastonhoitajan johdolla fysioterapiayksikön resurssit huomioon ottaen opiskelijoiden sijoittamisen kyseiselle ajanjaksolle. Tämän jälkeen harjoittelujaksot avataan opiskelijoiden haettaviksi Jobstepissä. Opiskelijan varaaman harjoittelupaikan hyväksyy oppilaitoksen opettaja. Mikäli opiskelija tulee muusta oppilaitoksesta kuin Laurean tai Metropolian Ammattikorkeakouluista, tekee henkilöstöpäällikkö harjoittelusta erillisen sopimuksen oppilaitoksen kanssa.

7.2 Ohjatun harjoittelun valmistelu

Valmisteluvaiheessa toimijoina ovat ohjus-työryhmä, apulaisosastonhoitaja, oppilaitoksen opettaja/yhteyshenkilö, opiskelija ja harjoittelun lähiohjaaja.

Hyvissä ajoin ennen opiskelijoiden harjoittelujaksojen alkamista ohjus-työryhmä informoi työyksikköä tulevista opiskelijoista ja päättää heille lähiohjaajat vuoroperiaatteen mukaisesti. Apulaisosastonhoitaja lähestyy opiskelijaa sähköpostitse tervetulokirjeellä ja lähettää hänelle samalla erikoisalakohtaisen oppimisympäristökuvauksen. Oppilaitoksen opettajan/yhteyshenkilön tehtävänä on lähettää fysioterapiayksikköön harjoittelujaksoon liittyvät ohjeet ja arviointikriteerit ohjus-työryhmän sähköpostiin.

Opiskelija vastaa tervetulokirjeeseen ottamalla yhteyttä harjoittelun lähiohjaajaan. Joi-denkin Ammattikorkeakoulujen käytäntöön kuuluu, että opiskelija käy päivän mittaisella tutustumiskäynnillä harjoittelupaikassa ennen jakson alkua. Opiskelija tutustuu hänelle lähetettyyn erikoisalakohtaiseen oppimisympäristökuvaukseen ja tarpeen mukaan perehtyy harjoittelujaksoon liittyvään kirjallisuuteen sekä fysioterapiassa käytettäviin testeihin ja mittareihin. Opiskelija laatii alustavat tavoitteet harjoittelujaksolle oppilaitok-

sen ohjeiden mukaisesti. Hän huolehtii myös lähiohjaajan yhteystietojen lähettamisestä harjoittelujaksosta vastaavalle oppilaitoksen opettajalle.

7.3 Ohjatun harjoittelun toteutus

Toteutusvaiheen toimijat ovat koulutussuunnittelija, ohjustyöryhmä, osastonhoitaja, apulaisosastonhoitaja, oppilaitoksen opettaja, opiskelija, harjoittelun lähiohjaaja ja hygieniahoitaja.

Apulaisosastonhoitaja vastaanottaa opiskelijan ensimmäisenä harjoittelupäivänä. Hän perehdyttää opiskelijan fysioterapiayksikköön sekä sairaalan käytäntöihin perehdytyskansiota apunaan käyttäen ja täyttää opiskelijan kanssa ohjattuun harjoittelujaksoon liittyvät viralliset kaavakkeet.

Ohjatun harjoittelun lähiohjaaja antaa opiskelijalle viikkokohtaisen lukujärjestyksen täytettäväksi sekä ohjauksen tarkistuslistan. Lähiohjaaja käy läpi opiskelijan kanssa harjoittelujaksolle asetetut tavoitteet sekä perehdyttää opiskelijan erikoisalakohtaiseen oppimisympäristöön ja ohjaa opiskelijaa ammatillisessa osaamisessa Hyvinkään sairaalassa kuvatun fysioterapiaprosessin pohjalta. Lähiohjaaja käy opiskelijan kanssa keskusteluita sekä reflektoi opiskelijan oppimista oppimispäiväkirjaa apunaan käyttäen.

Lähiohjaaja antaa opiskelijalle jatkuvaa palautetta sekä väliarviointissa tarkentaa harjoittelujaksolle asetettuja tavoitteita yhdessä opiskelijan kanssa.

Opiskelija ottaa vastuun omasta oppimisestaan ja toimii tavoitteidensa suuntaisesti. Opiskelija harjaantuu ammatillisessa osaamisessa. Opiskelija täyttää oppimispäiväkirjaa ja reflektoi oppimistaan myös käyden siihen liittyviä keskusteluita lähiohjaajan kanssa. Opiskelija tekee harjoittelujaksoonsa liittyvän kirjallisen työn / kehittämistehtävän ja esittelee sen fysioterapiayksikön henkilökunnalle harjoittelujakson lopulla. Opiskelija osallistuu harjoittelujakson alussa sairaalan hygieniahoitajan pitämälle luennolle sairaalahygieneiasta.

Lähiohjaaja ja opiskelija saavat tarvittaessa ohjausta ja tukea ohjus-työryhmältä.

Fysioterapiayksikön osastonhoitaja/linjaesimies tapaa opiskelijan harjoittelujakson aikana ja kertoo opiskelijalle Hyvinkään sairaanhoitoalueen hallinnollisesta rakenteesta ja

näyttöön perustuvasta fysioterapian palvelutarjonnasta sekä alueellisesta yhteistyöstä kuntoutuksen ja muiden terveydenhuollon toimijoiden kanssa.

Koulutussuunnittelija vastaa Hyvinkään sairaanhoitoalueen koulutuksesta ja toimii ohjaajakoulutuksen vastuuhenkilönä.

7.4 Ohjatun harjoittelun arviointi

Arviointivaiheen toimijat ovat koulutussuunnittelija, rekrytointiasiantuntija, apulaisosastonhoitaja, oppilaitoksen opettaja/yhteyshenkilö, opiskelija ja harjoittelun lähiohjaajan.

Opiskelija tekee arvion harjoittelujaksostaan ja tavoitteiden saavuttamisesta. Myös ohjatun harjoittelun lähiohjaaja arvioi opiskelijan ammatillista kehittymistä harjoittelujakson aikana asetettujen tavoitteiden pohjalta ja antaa opiskelijalle sekä suullista että kirjallista palautetta. Lähiohjaaja huolehtii, että harjoittelujaksolla on käyty läpi kaikki tarkistuslistalla olevat asiat mahdollisuuksien mukaan. Oppilaitoksen opettaja/yhteyshenkilö osallistuu opiskelijan arviointiin vähintään kerran harjoittelujakson aikana.

Opiskelija arvioi oppimisympäristöä ja ohjauksen laatua vapaaehtoisen CLES- arvioinnin avulla. Koulutussuunnittelija tekee yhteenvedon CLES- mittarin tuloksista sairaanhoitoalueella ja raportointi niistä sairaalan johdolle sekä fysioterapiayksikölle 2 kertaa vuodessa.

Apulaisosastonhoitaja lähettää toteutuneiden harjoittelupäivien seurantalomakkeet rekrytointiasiantuntijalle.

7.5 Ohjatun harjoittelun kehittäminen

Kehittämävaiheen toimijoina ovat koulutussuunnittelija, ohjus-työryhmä, osastonhoitaja, apulaisosastonhoitaja, oppilaitoksen opettaja/yhteyshenkilö, opiskelija ja harjoittelun lähiohjaaja.

Ohjus- työryhmä käsittelee harjoittelujaksoista saadun välittömän palautteen sekä puoli vuosittain koulutussuunnittelijalta saamansa CLES- arvioinnin tulokset. Ohjattua harjoittelua pyritään jatkuvasti kehittämään yhteistyössä kaikkien toimijoiden kanssa. Ohjatun harjoittelun kehittämisessä osastohoitajan tehtävänä on varmistaa fysioterapiayksikön henkilöstön resurssit sekä valmiudet toimia opiskelijan ammatillisen kasvun tukena ohjaukselle asetettujen vaatimusten mukaisesti.

8 Pohdinta

Päivittäessämme fysioterapeutin tutkintoa ammattikorkeakoulututkinnoksi heräsi kiinnostus tehdä työelämälähtöinen opinnäytetyö ohjatun harjoittelun kehittämisestä työyksikössämme. Työssämme olemme molemmat ohjanneet opiskelijoita vuosia ja kokeneet ohjatusta harjoittelusta puuttuvan selkeät ohjeet ja yhtenäiset käytänteet. Kehittämistyömme ajankohtaisuus tuli myös esille kun tutustuimme Hyvinkään sairaanhoitoalueella vuonna 2009 tehtyyn opiskelijaharjoittelunprosessikuvakseen. Sen tarkoituksena oli yhtenäistää ohjatun harjoittelun käytänteitä koko sairaanhoitoalueella. Kehittämisehdotukseksi tässä nousi mm. työyksikkökohtainen oppimisympäristöjen kuvaaminen. Tässä valossa koimme tarkoituksenmukaiseksi lähteä kuvaamaan työyksikössämme ohjatun harjoittelun prosessia sekä tuottamaan materiaalia ohjauksen ja oppimisen tueksi. Halusimme säilyttää työyksikössämme käytössä olevia hyviä käytänteitä ja täydentää niitä uusilla.

Kehittämistyön tutkimusmenetelmäksi valitsimme laadullisen tutkimuksen periaatteita soveltavan toimintatutkimuksen, jolle tunnusomaista on kehittämistoiminnan syklistyys ja työyksikön osallistaminen. Kuvasimme työmme etenemisen vaiheet syklisivuon avulla helpottamaan lukijan ymmärrystä kehittämistyön metodisesta toteutumisesta. Tietoperustaa rakensimme benchmarking – tyylisesti etsimällä saatavilla olevista ohjattuun harjoitteluun liittyvistä tutkimuksista, opinnäytetöistä ja kehittämishankkeista hyviä ja toimivia malleja, joita omaan opiskelijanohjauskokemukseemme pohjautuen katsoimme voivamme hyödyntää. Tutustumalla erilaisiin tietolähteisiin harjaannuimme luotettavien lähteiden tunnistamisessa ja kriittisessä suhtautumisessa kirjoitettuun tekstiin. Tietoja nykyisistä käytännöistä täydensimme haastattelemalla apulaisosastonhoitajaa, koulutussuunnittelijaa ja rekrytointiasiantuntijoita. Tapaamiset innoittivat meitä suuresti ja antoivat lisää eväitä työmme jatkamiselle.

Valitsemamme menetelmä sopi mielestämme hyvin omaan kehittämistyöhömmä. Meillä oli jo olemassa olevaa tietoa sekä käytännön kokemuksta opiskelijoiden ohjaamisesta, toisaalta teoriatietoon ja kirjallisuuteen tutustumalla tiesimme nyt mihin suuntaan oh-

jattua harjoittelua tulisi kehittää. Työyksikkömme fysioterapeutit ovat mielestämme parhaita asiantuntijoita vastaamaan työyksikkömme kehittämistarpeisiin ohjatun harjoittelun osalta ja halusimme saada heidän näkemyksiään myös esille. Tämä mahdollistettiin järjestämällä ideariihä. Ideariihestä nousseita ideoita ja ehdotuksia hyödynnettiin yhdistämällä niitä teorian tietoon ja sieltä löytämiimme hyviin käytänteisiin. Työmme edetessä pyysimme lisää kannanottoja ja mielipiteitä työyksikkömme fysioterapeuteilta sähköpostin avulla koska toisen yhteisen ideariihen järjestämisaikaa ei tuntunut erilaisen työyksikön aikataulullisten kiireiden vuoksi löytyvän. Kehittämistyön edetessä toiset työyksikön jäsenet olivat aktiivisia ja kommentteja tuli kiitettävästi. Koimme, että näillä henkilöillä on halua todella kehittää ohjattua harjoittelua työyksikössämme.

Laajemman ja innostuneemman osallistumisen aikaansaamiseksi olisimme voineet motivoida työyksikköä vielä tehokkaammin mukaan kehittämistyöhön ja toisen ideariihen järjestäminen olisi varmasti tuottanut vielä enemmän aineistoa kehittämistyömme pohjaksi. Sähköposti antaa lukijalle helpommin mahdollisuuden olla kommentoimatta mieltään. Toisaalta sähköpostin avulla varmistimme, että kaikki saavat samanlaisen mahdollisuuden esittää ajatuksiaan ja ideoitaan sekä osallistua kehittämistyöhön. Toimintatutkimuksen luonteeseen kuuluu myös muutosvastarinta, mihin jonkin verran itsekin törmäsimme.

HUS: ssa kaikki toiminta pyritään kuvaamaan prosesseina. Prosessien kuvaaminen liittyy laadunhallintaan sekä toiminnan sujuvuuteen ja kehittämiseen. Niiden avulla pyritään löytämään myös kehitettävät prosessien osa-alueet. Tämä HUS: ssa käytössä oleva toimintamalli ohjasi meitä käyttämään sähköistä ProDoc- arkistointiohjelmää ohjatun harjoitteluprosessin kuvaamisessa. Sairaanhoidoalueelle jo aiemmin kehitetty opiskelijaharjoittelun prosessikuvaus toimi myös innoittajana tämäntyyppisen kuvauksen luomiseen. Käytimme omassa prosessikuvauksessamme samaa vaiheistusta toiminnan kuvaamiseen. Tämä mahdollistaa prosessien vertailun ja yhdenmukaistaa omalta osaltaan ohjatun harjoittelun käytänteitä sairaanhoidoalueella. Ohjatun harjoittelun ajattelu toimii prosessina laajensi omaa näkemystämme siitä mitä kaikkea harjoittelun prosessiin voi kuulua ja kuinka monta eri vaihetta ja toimijaa siinä on. Prosessikuvauksen mallintajana toimi Hyvinkään sairaanhoidoalueen tiedottaja Anne Ikäläinen, joka omalla panoksellaan myös oli suurena apuna meille prosessikaavion kokoamisessa ja sen rakenteellisten ratkaisujen ymmärtämisessä.

Yksi työmme tuotoksista ja ideariihestä nousseista ideoista oli ohjattua harjoittelua koordinoimaan perustettu Ohjus- työryhmä. Sen käyttöön tilattu sähköpostiosoite, johon kaikki opiskelijoiden harjoitteluun liittyvä informaatio jatkossa ohjataan selkeyttää varmasti asioiden hoitamista. Kouluille lähetimme informaatiokirjeen, mutta vielä syksyn aikana sähköpostia tuli useampaan osoitteeseen. Ohjus- työryhmän sähköpostiosoitteen käyttöön ottaminen vaatii vielä jatkossa lisäinformaatiota oppilaitosten suuntaan. Ohjus-työryhmä ehti kokoontua kehittämistyömme aikana vain kaksi kertaa ja selkeästi toiminta ryhmässä haki vielä muotoaan. Oma osuutemme työryhmän toiminnan käynnistämisessä oli hyvinkin aktiivista. Jatkossa näkisimme, että työryhmä lähtisi aktiivisesti kehittämään toimintaa prosessikuvauksen pohjalta. Kehittämisessä on hyvä muistaa koko työyksikköä osallistava ote. Ohjus-työryhmän tehtävänä on jatkossa myös huolehtia ohjatun harjoittelun prosessikuvauksen ja tuotetun materiaalin päivittämisestä. Uskomme, että Ohjus – työryhmä on oikea ja tarkoituksenmukainen forumi ohjatun harjoittelun koordinoimiselle ja kehittämiselle, kunhan se työryhmänä hahmottaa oman roolinsa ja mahdollisuutensa ohjatun harjoittelun kehittämisessä.

Ideapankkiin toivoisimme työyksikkömme jäsenten tiimeittäin keräävän kehittämisaiheita ja – ideoita, jotta opiskelijatkin voivat niitä tarvittaessa hyödyntää. Näin yhdistyvät jälleen teoria ja käytäntö molempia hyödyttävällä tavalla. Näkisimme mielellämme jopa jonkun opinnäytetyön julkistamistilaisuuden järjestettävän Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikössä.

Tuotettua materiaalia syntyi paljon ja materiaali jakautui käytettäväksi prosessin kaikissa vaiheissa. Loimme opiskelijoille lähetettävän tervetulokirjeen ja päivitimme käytössä olleen perehdytyskansion vastaamaan nykytilannetta. Fysioterapiayksikössä tiimit tuottivat oppimisympäristökuvaukset sairaanhoitoalueen opiskelijaharjoitteluprosessikuvauksessa ehdotettua mallia soveltaen. Oppimisympäristökuvausten pohjalta on työyksikössämme myös hyvä lähteä kehittämään ohjattua harjoittelua tiimitasolla. Palaute tuotetun materiaalin toimimisesta käytännössä jää arvioitavaksi lähitulevaisuudessa, jolloin sen käytöstä on riittävästi kokemusta.

Benchmarking - menetelmällä ja osallistavalla toimintatutkimuksellisella kehittämisellä saadun informaation perusteella kokoamiemme hyvien käytänteiden ja toimintamallien

perusteella saimme luotua ohjatun harjoittelun prosessikuvauksen, jonka toimivuutta nyt jatkossa tulisi arvioida. Saadessamme niistä riittävästi kokemuksia voimme jatkossa puuttua prosessissa mahdollisesti ilmeneviin kriittisiin kohtiin ja tehdä siihen tarvittavia muutoksia.

Kehittämistyönä tuotettu prosessikuvaus ja ohjattua harjoittelua tukeva materiaali voi jatkossa palvella sairaanhoitoalueen muitakin työyksiköitä opiskelijaohjauksen kehittämisessä, kunhan huolehdimme riittävästä informoinnista sairaanhoitoalueen opiskelija-harjoittelun kehittämistyöryhmälle. Olisiko mielekästä kirjoittaa artikkeli HUS Hyvinkään sairaanhoitoalueen yhteisölehti Linkkiin?

Haasteena koemme sen, miten prosessikuvauksen mukainen toimintamalli ja tuotetun materiaalin käyttäminen siirtyvät osaksi työyksikön perustoimintaa. Tuntuu siltä, että työyksikön jäsenten motivointi uusien asioiden läpikäymiseen ja uusien käytänteiden käyttöönottoon vaatii ylimääräistä panostusta ja yhteisen ajan löytymistä perustehtävän ohella. Jatkossa mielestämme tulisi huomioida myös riittävät resurssit ajankäyttöllisesti ohjatun harjoitteluprosessin läpiviemiseksi.

Jatkossa työyksikössämme on tarvetta myös kansainvälisten Erasmus- opiskelijoiden (European Region Action Scheme for the Mobility of University Students) ohjatun harjoitteluprosessin kuvaamiseen. Tähän liittyen tarvitaan varmasti myös koulutusta ja vieraskielisten opiskelijoiden oppimista tukevaa materiaalia. Luomamme prosessimalli ja materiaali toimivat uskoaksemme hyvänä pohjana tälle työlle. Osan materiaalista voisi suoraa kääntää englanninkielelle.

Ohjatun harjoittelun prosessikuvauksen pohjalta on hyvä lähteä kehittämään ohjauksen sisällöllistä ja pedagogista osuutta. Myös tämän työn tueksi tarvitaan koulutusta ja yhteistyö oppilaitosten sekä työelämän edustajien välillä muodostuu entistäkin tärkeämmäksi. Ohjauksen sisällön ja pedagogisen osuuden tueksi olisi hyvä kehittää esimerkiksi käsikirja fysioterapeuttiopiskelijan lähiohjaajalle.

Fysioterapiayksikön tulisi mielestämme myös valmistautua tuottamaan houkuttelevaa ja informatiivista verkkomateriaalia HUS: n opiskelijoille suunnatuille internetsivuille, joita

parhailtaan suunnitellaan. Näin voimme pysyä houkuttelevana harjoittelu- ja tulevana työpaikkana tulevaisuudessa.

Haasteena on myös päästä aktiivisemmin mukaan HUS: n hoitotyön klinisten opettajien organisoimaan opiskelijaohjauksen kehittämisryhmään. Sen tehtävänä on arvioida ja kehittää terveysalan opetukseen ja oppimisympäristöön liittyviä prosesseja. Kaukana pääkaupunkiseudusta olevana yksikkönä jäämme herkästi toiminnan ulkopuolelle.

Kehittämistyön tekeminen yhdessä oli antoisa ja opettava kokemus. Työ oli mielekästä koska koko ajan tiesimme, että se tulee palvelemaan työyksikköämme. Työ eteni suunnitellun myös aikataulun mukaisesti, vaikka teimme sitä oman työmme ohella. Työskentelemme eri työalueilla, joten jo se toi osaltaan erilaista näkemystä ohjatun harjoittelun kehittämiseen. Kirjoittamisvaiheessa hedelmällistä oli mahdollisuus välittömästi jakaa ajatuksiaan ja reflektoida toisen kanssa. Lähdekirjallisuushakuja teimme yhdessä ja erikseen. Näin löysimme mielestämme enemmän lähteitä, jotka yhteen koottuna toivat osaltaan työhömmme laajempaa näkemystä kuin mikä yksin tehdessä olisi ollut mahdollista. Työpanos kehittämistyötä tehdessä mielestämme jakautui tasan.

Opinnäytetyön aihetta olisi mielestämme voinut rajata hieman enemmän, sillä siitä yllätykseksemme tuli melko laaja. Toimintatutkimuksen perimmäisenä tarkoituksena on lisätä ymmärrystä tutkittavasta asiasta. Ensimmäisen ideariihen jälkeen kehittämisideoita oli runsaasti ja ne olivat kuitenkin melko helposti toteutettavissa, emme halunneet jättää mitään pois. Toimintatutkimuksen luonteeseen kuuluu kuvaileva ja analysoiva tulkinta, joten se lienee syynä työn laajuuteen.

Oppimiskokemuksena opinnäytetyön tekeminen oli erittäin mielenkiintoinen ja antoisa. Koemme kehittyneemme projektiluontoisen kehittämistyön tekemisessä ja saaneemme kosketuspintaa tieteellisen tutkimuksen lainalaisuuksiin ja kurinalaisuuteen. Työn tekeminen antoi rohkeutta, valmiuksia ja intoa lähteä jatkossakin tekemään vastaavanlaisia projekteja.

Lähteet

Alaranta, Tuija – Mella, Päivi 2011. Rekrytointiasiantuntijat. Hyvinkään sairaanhoito-alue. Hyvinkää. Suullinen tiedonanto 19.8.

Ammattikorkeakoululaki 351/2003. Annettu Helsingissä 9.5.2003.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto. <<http://www.arene.fi/>>. Luettu 30.9.2011.

Erikoissairaanhoitolaki. 1062/1989. Annettu Helsingissä 1.12.1989.

Harke n.d. Harjoittelun kehittäminen 2004 – 2006. <www.cop.fi/harke/>. Luettu 22.5.2011.

Harras, Merja - Olenius, Päivi 1999. Käytännön harjoittelun ohjaus terveydenhoitajaopiskelijoiden arvioimana. Päättötyö. Helsinki. Helsingin ammattikorkeakoulu. Sosiaali- ja terveysala hoitotyön koulutusohjelma.

Heikkinen, Hannu, - Rovio, Esa, - Syrjälä, Leena (toim.). 2006. Toiminnasta tietoon - Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Helsinki: Kansanvalitusseura.

Heinonen, Noora 2004. Terveysalan koulutuksen työssäoppiminen ja ohjattu harjoittelu. Suositus sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille. STM. Terveysalan ammattihenkilöiden neuvottelukunta.

Holma, Tupu – Liukko, Matti 1999: Palveluprosessit vanhustyössä ja lastensuojelussa. Teoksessa Holma, Tupu (toim.): Asiakaslähtöiset palveluprosessit. Perusta vanhusten kotihoidossa ja asumispalveluissa sekä lastensuojelutyössä. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.

Holma, Tupu – Outinen, Maarit – Idänpään-Heikkilä, Ulla – Sainio, Salla 2002: Kirkasta ja uudista laadunhallintaa – kehitä laatutalo. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.

HUS intra 2011. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin sisäiset sivut. <<http://intra.hus.fi/>>. Luettu 20.9.2011.

HUS: n strategia 2012–2016. HUS – edelläkävijä. Vaikuttavaa hoitoa potilaan parhaaksi. <<http://www.hus.fi/default.asp?path=1,28,820,2012>>. Luettu 19.10.2011.

Jobs-
tep.fi, <<http://www2.jobstep.net/index.asp?id=2A9BC133D51E4F0296C7F3A9080FE8E0>>. Luettu 22.9.2011.

Kukkola, Eliisa. 2008. Sairaanhoitajan opiskelijaohjaustaidot sekä ohjaajakoulutuksen tarve ja hyöty. Turun yliopisto. Hoitotieteen laitos.

Kontio, Minna 2005. Fysioterapian ydinprosessin kuvaus Hyvinkään sairaalassa. Hyvinkään sairaala.

Laki ammatillisesta koulutuksesta. 630/1998. Annettu Helsingissä 21.8.1998.

Laaksonen, Timo 2011. Koulutussuunnittelija. Hyvinkään sairaanhoitoalue. Hyvinkää. Suullinen tiedonanto 17.8.

Laamanen, Kai – Tinnilä, Markku 2002: Prosessijohtamisen käsitteet. Helsinki: Metalliteollisuuden kustannus.

Lillrank, Paul 2003: Laatuajattelu – Laadun filosofia, tekniikka ja johtaminen tietoyhteiskunnassa. Helsinki: Otava.

Liski, Minna - Horn, Sari - Villanen, Marjut 2007. Hyvä perehdytys opas. Lahti: Lahden ammattikorkeakoulun julkaisu.

Lumijärvi, Ismo – Jylhäsaari, Jussi 1999: Laatujohtaminen ja julkinen sektori – Laadun ja tuloksen tasapaino johtamishaasteena. Helsinki: Gaudeamus.

Manninen, Jyri - Pesonen, Senja 1997. Uudet oppimisympäristöt. Aikuiskasvatustieteellinen aikakauslehti 17(4), 267–274.

Mella, Päivi 2009. Hyvinkään sairaanhoitoalueen opiskelijaharjoittelun prosessikuvas. Opiskelijaharjoittelun prosessimallin kehittämisprojekti.

Meretoja, Riitta – Eriksson, Elina - Häggman-Laitila, Arja – Kumpula, Merja, Rekola, Leena – Sillanpää, Kirsi 2006. Ammattikorkeakouluopiskelijoiden kliinisen osaamisen ohjaaminen – Ohjausmallin kehittäminen ja arviointi hoitotyön ja ensihoidon alueella. Hankkeen loppuraportti. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri. Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Meretoja, Riitta – Timonen, Leena – Kallakorpi, Susanna – Laine, Leena – Leppänen, Marja Leena - Nenonen, Heljä – Nordman, Tina – Ruuskanen, Susanna – Saros, Marita 2008. Opiskelijaohjauksen laatu, palautejärjestelmän kehittäminen ja käyttöönotto. Loppuraportti. <<http://intra.hus.fi/>>. Luettu 20.9.2011.

Moon, Jennifer 1999. Reflection in learning & professional development. London: Kogan Page.

OPM 2006. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon. Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen. Keskeiset opinnot ja vähimmäisopinnot. Opetusministeriön työryhmä muistioita ja selvityksiä 2006:24.

Parviainen, Petri – Lillrank, Paul – Iivonen, Karita 2005: Johtaminen terveydenhuollossa. Tampere: Talentum.

Paasonen, Katarina 2011. Vs osastonhoitaja. Hyvinkään sairaala, fysioterapiayksikkö. Hyvinkää. Suullinen tiedonanto 28.9.

Pesonen, Herkko 2007: Laatu! Asiantuntijaorganisaation laatuopas. Juva: Infor.

Pohjois-Savon alueellinen opiskelijaohjauksen yhteistyöverkosto 2010. Opiskelijaohjauksen laatusuosituksen. Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri.

ProDoc. 2007. Prosessien kuvaaminen HUS- kuntayhtymässä. ProDoc- projekti. HUS.

Rantala, Sanna 2009. Ohjatun harjoittelun käsikirja, fysioterapia osuus Tyrnävän terveyskeskus.

Reinikkala, Terhi 2003. Opiskelijaohjaajat tiimiksi. Helsingin Ammattikorkeakoulu Stadia.

Saarikoski, Mikko 2009. Laatu työharjoitteluun. Sairaanhoitaja nro 8, 7-19.

Saarikoski, Mikko 2002. Clinical learning environment and supervision. Development and validation of the CLES evaluation scale. Annales Universitatis Turkuensis, D525. Hoito-tieteen laitos, Turun Yliopisto, Turku.

Stakes 2000. Sosiaali- ja terveydenhuollon laadunhallinta 2000- luvulle - valtakunnallinen suositus. Helsinki: Stakes.

STM 2004. Terveystieteen koulutuksen työssäoppiminen ja ohjattu harjoittelu. Sosiaali- ja terveysministeriön monisteita 2003:22.

Suomen Fysioterapeutit. <<http://www.suomenfysioterapeutit.fi/>>. Luettu 2.10.2011.

Suomen Fysioterapeutit 2009. Fysioterapeutti muuttuvassa maailmassa. Suomen Fysioterapeutit ry.

Suomen Fysioterapeutit 2011. Ohjattu harjoittelu työelämässä. Suomen Fysioterapeutit ry.

Tikkakoski- Alvazer, Hannele – Laukka, Raija 2011. Opiskelijaohjauksen hyvät käytänteet, työssä oppiminen ja hyvät käytänteet. Kokkolan terveyskeskuksen harjoitteluympäristössä.

Turunen, Hannele – Tossavainen, Kerttu - Sormunen, Marjorita, - Saaranen, Terhi 2008. Osallistava toimintatutkimus terveyden edistämiseksi – lapsen terveysoppiminen kodin ja koulun tukemana. Hoitotiede 20(6), 407-415.

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 352/2003. Annettu Helsingissä 9.5.2003.

Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 603/2005. Annettu Helsingissä 21.7.2005.

Ven, Antoon – Vyt, Andre 2007. The Competence Chart of the European Network of Physiotherapy in Higher Education (ENPHE). Antwerp – Apeldoorn. Garant.

World Confederation for Physical Therapy. <<http://www.physio-europe.org/index.php?action=80>>. Luettu 5.10.2011.

OPISKEILIJAJÄSENRYHMÄ OHJUKSEN TEHTÄVÄT:

- Suunnitella, kehittää ja koordinoita opiskelijoiden käytännön harjoittelua
- Toimia ohjaajan ja opiskelijan tukena
- Yhteistyö koulujen sekä HUS opiskelijaohjaustyöryhmän kanssa
- Päivittää opiskelijaohjauskansiota (myös sähköistä versiota linkkeineen)
- Informointi toiminnasta fysioterapian henkilökunnalle tapahtuu viikkokokousten yhteydessä
- Kerätä ideoita opiskelijoille harjoittelujakson tehtäviä varten huomioiden työyksikön kehittämistarpeet sekä pitää rekisteriä tehdyistä töistä
- Käydä läpi CLES-arvioinnin tulokset työyksikön kanssa 2 kertaa vuodessa sekä pohtii niiden pohjalta mahdollisia muutostoimenpiteitä

Ohjustyöryhmä kokoontuu 1 kerran kuukaudessa ja kesällä tarpeen mukaan Työryhmän puheenjohtajana toimii Katarina Paasonen. Muistion kirjoittaa fysioterapiayksikön sihteeri. Ohjustyöryhmän jäsenet valitaan vuodeksi eteenpäin toukokuun kokouksessa. Ohjustyöryhmän virallinen sähköpostiosoite toimii myös sen sisäisenä informaatiokanavana hyvfysopiskelijat@hus.fi

Jobstep toimii harjoittelujaksojen virallisena varausjärjestelmänä ja siitä vastaavat tällä hetkellä yksikössä Katarina Paasonen sekä Nina Haarakangas. Päätös opiskelijan hyväksymisestä opiskelujaksolle tapahtuu Ohjus-työryhmässä.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
Hyvinkään sairaala
Fysioterapia
p. 019 4587 2457

SAATEKIRJE OPISKELUPAIKKAAN

14.10.2011

Liite 2

1/1

Hyvä fysioterapiaopiskelijan opettaja/ oppilaitoksen opiskelijavastaava

Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikköön on keväällä 2011 perustettu opiskelijoiden ohjausryhmä OHJUS. Sen tehtävänä on suunnitella, kehittää ja koordinoida fysioterapiaopiskelijoiden käytännön harjoittelua ja siihen liittyviä asioita sekä pyrkiä tehostamaan yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Tavoitteena on myös, että opiskelijoita ohjaavat fysioterapeutit pysyvät entistä paremmin mukana fysioterapian koulutusohjelman sisällössä, mahdollisissa muutoksissa sekä saavat teoreettista ja tiedollista tukea ohjaamistyöhönsä.

Ohjus-ryhmään kuuluvat:

Paasonen Katarina, ft, aoh.
Haarakangas Nina, ft
Hämäläinen Minna, ft
Leppänen Tuula, ft
Vähä- Jaakkola Anu, ft

Ohjus-ryhmä toimii yhteistyötahona oppilaitosten kanssa ja jatkossa kaikki opiskelijoihin liittyvä sähköposti osoitetaan osoitteeseen hyvfysopiskelijat@hus.fi.

Opiskelijan harjoittelusta vastaavan opettajan tulee olla ohjaajaan yhteydessä joko puhelimitse tai sähköpostitse harjoittelujakson aikaana. Ohjaajan yhteystiedot opettaja saa opiskelijalta.

Yhteistyöterveisin

Hyvinkään sairaala
Fysioterapia/Opiskelijaohjaustyöryhmä
Sairaalankatu 1
05850 Hyvinkää
puh 019 4587 4072

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
Hyvinkään sairaala
Fysioterapia
p. 019 4587 2457

TERVETULOKIRJE 1/2
14.10.2011

Liite 3

Tervetuloa harjoittelujaksolle Hyvinkään sairaalan fysioterapiayksikköön!

Nimi:

Ajankohta:

Ohjaaja:

e-mail:

puh:

Ensimmäisenä harjoittelupäivänäsi saavu fysioterapiayksikköön 5.krs. klo:09.00 apulaisosastonhoitajan huoneeseen. Alkuperehdytys kestää n. 2h, jonka jälkeen tapaavat oman ohjaajasi.

Poissaolot

Ilmoita ohjaajallesi ennalta tietämäsi poissaolopäivät. Äkilliset poissaoloilmoitukset esim. sairauden johdosta välittömästi fysioterapian kansilian numeroon 019 4587 2457.

Hygienia

Suojavaatteet saat sairaalan puolesta. Tuo sisäkengät ja nimeuula mukana. Kynnet on pidettävä riittävän lyhyinä ja kynnenaluset puhtaina. Kynsilakan käyttöä ei suositella. Teko tai rakennekynsien käyttö ei ole sallittua sairaalatyössä. Myöskään kellot, sormukset, lävistyksiset tai käsikorut eivät siihen kuulu. Pitkät hiukset on myös pidettävä sidottuina.

Ruokailu

Virallinen ruokailuun varattu aika on 20min. Ruokailu voit sairaalan ruokalassa, josta voi ostaa virallista opiskelijakorttia(esim.Kela-kortti ei käy) näyttämällä edullisia ruokalippuja. Sairaalan kahviosta voi ostaa salaattiansia tai päivän keiton normaalihintaan. Myös omien eväiden syöminen on mahdollista fysioterapiayksikön kahvihuoneessa. Kahvia voi ostaa kahviautomaatista 20snt/kuppi. Päivittäinen kahvitauko on 10min.

Salassapitovelvollisuus

Kaikki potilastiedot, myös se että on sairaalassa hoidossa, ovat salassa pidettäviä. Potilasasiakirjojen vieminen pois sairaalasta tai niiden kopioiminen on ehdottomasti kielletty.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
Hyvinkään sairaala
Fysioterapia
p. 019 4587 2457

Liite 4

OHJAUKSEN TARKISTUSLISTA

1/1

14.10.2011

OPISKELIJAN HARJOITTELUJAKSON TARKISTUSLISTA

Opiskelija: _____

Oppilaitos: _____

Harjoittelun ajanjakso: __.__. 20__ Kesto: __ viikkoa

Harjoittelun aihe: _____

Ohjaaja: _____

	pvm.	kuittaus
CV		
Tervetulokirje		
Erikoisalakohtainen kirje		
Oh/ Aoh vastaanotto		
Oh infotilaisuus		
Hallinnollinen infotilaisuus		
Avaimet		
ATK-luvat ja PhysioTools -tunnus		
Pukukaappi		
Työvaatteet		
Perehdytyskansio		
Turvakansio		
Sairaalahygieniainfo		
Lukujärjestys		
Kirjaamiskäytännöt		
Apuvälineisiin liittyvät asiat		
Erikoisalakohtainen perehdytyskansio		
Harjoittelujakson tavoitteet		
Väliarviointi		
Loppuarviointi		
Seurantalomake(laskun liitteeksi)		
Kehittämistehtävän esittely/arkistointi		
Oppimispäiväkirja		
CLES-arviointi (ohje perehdytyskansiossa)		
Avainten palautus		
Tarkastuslistan palautus OHJUS-kansioon		

HELSINGIN JA UUDENMAAN SAIRAANHOITOPIIRI
HYVINKÄÄN SAIRAANHOIT OPISKELIJAN VIIKKO-OHJELMA
Fysioterapia

Ohjaaja _____ Opiskelija _____

Viikko _____ Osasto _____

Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
n. klo 11.00 ruokailu 11.45-12.15 palaveri fys.os. 5 krs.	n. klo 11.00 ruokailu	7.45-8.30 fys.os. palaveri 5krs. (osallistuminen 1-2 krt jakson aikana)	n. klo 11.00 ruokailu	7.30-8.15 koulutuspa- lautteet, apuväline- esittely n. klo 11.00 ruokailu

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
Hyvinkään sairaala
Fysioterapia
p. 019 4587 2457

OHJUS-TYÖRYHMÄ/1
14.10.2011

OHJUS-TYÖRYHMÄN KANSION
SISÄLLYSLUETTELO

1. TYÖNJAKO OPISKELIJAHOJAUKSESSA
2. OHJUSTYÖRYHMÄN TEHTÄVÄT
3. MUISTIOT
4. ATK-LUVAT, PhysioTools – OPISKELIJATUNNUKSET
5. AVAIN-, KULKUTUNNISTE- JA HENKILÖKORTTIHAKEMUS/ PALAUTUS
6. Jobstep
7. KEHITTÄMISIDEAT
8. VALMIIT KEHITTÄMISTEHTÄVÄT
9. TERVETULOKIRJE
10. CLES
11. TÄYTETYT TARKISTUSLISTAT

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
Hyvinkään sairaala
Fysioterapia
p. 019 4587 2457

1/1
14.10.2011

FYSIOTERAPIAN OPPIMISYMPÄRISTÖKUVAUS FYSIATRIAN ALUEELLA

YHTEYSHENKILÖ

Opiskelijaohjauksesta vastaa OHJUS -työryhmä
hyvfysopiskelijat@hus.fi

OPISKELIJA OHJAUS

Opiskelija toimii työryhmän jäsenenä ja hänen odotetaan ottavan vastuuta oppimisestaan. Opiskelijalle nimetään lähiohjaaja, joka vastaa opiskelijan kanssa harjoittelun etenemisen suunnittelusta, auttaa tavoitteiden asettamisessa ja vastaa arvioinnista. Myös muu henkilökunta osallistuu opiskelijan ohjaukseen. Opiskelija laatii viikoittain lukujärjestyksen. Yhtä aikaa harjoittelevien opiskelijoiden enimmäismäärä on 1 AMK opiskelija.

OSASTON LUONNE

Tärkeimmät diagnoosi- ja sairausryhmät joita fysiatrian alueella on keskittyy erilaisiin tuki- ja liikuntaelämistön ongelmiin ja työkykyyn liittyvät vaikeudet. Pääpaino on selän ja niska- hartiaseudun alueen ja olkapään ongelmissa. Näihin opiskelijan on hyvä tutustua kirjallisuutta apuna käyttäen ennen harjoittelun alkua.

FYSIOTERAPIAN LÄHTÖKOHDAT

Fysioterapiaa ohjaavat periaatteet: potilaan oikeudenmukainen kohtelu, yksilöllisyyden huomioiminen, yksityisyyden kunnioittaminen. Fysioterapia- suunnitelman laatiminen perusteelliseen ongelmalähtöisen ja yksilöllisen tutkimisen pohjalta potilaskertomuksen tietoja hyödyntäen, kirjaaminen sekä fysioterapian arviointi.

OPPIMISTAVOITTEET

Opiskelijalla on mahdollisuus perehtyä muihin erikoisaloihin, moniammatilliseen yhteistyöhön (esim. toimintaterapeutin työhön) sairaalan tietojärjestelmiin Oberon, Miranda ja Physio Tools. Opiskelijan edellytetään laativan harjoitteluunsa henkilökohtaiset, saavutettavissa ja arvioitavissa olevat tavoitteet. Opiskelijan toivotaan perehtyvän sairaanhoitoalueella tehtyihin hoitoketjuihin/hoitokäytäntöihin sekä käypähoitosuosituksiin kyseiseltä alueelta. Myös yleisimpiin toimintakykytesteihin on hyvä tutustua etukäteen.

HARJOITTELUN ARVIOINTI

Arviointi perustuu opiskelijan tavoitteisiin.
Arviointimenetelmät; suullinen ja kirjallinen palaute, oppimispäiväkirja, kehittämistehtävä.
Opiskelija täyttää jakson päätyttyä CLES-arvioinnin.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
Hyvinkään sairaala
Fysioterapia
p. 019 4587 2457

Liite 8
1/1
14.10.2011

FYSIOTERAPIAN OPPIMISYMPÄRISTÖKUVAUS NEUROLOGIAN ALUEELLA

YHTEYSHENKILÖ

Opiskelijaohjauksesta vastaa OHJUS -työryhmä

hyvfysopiskelijat@hus.fi

OPISKELIJAOHJAUS

Opiskelija toimii työryhmän jäsenenä ja hänen odotetaan ottavan vastuuta oppimisestaan. Opiskelijalle nimetään lähiohjaaja, joka vastaa opiskelijan kanssa harjoittelun etenemisen suunnittelusta, auttaa tavoitteiden asettamisessa ja vastaa arvioinnista. Myös muu henkilökunta osallistuu opiskelijan ohjaukseen. Opiskelija laatii viikoittain lukujärjestyksen. Yhtä aikaa harjoittelevien opiskelijoiden enimmäismäärä on 1 AMK opiskelija.

OSASTON LUONNE

Tärkeimmät diagnoosi- ja sairausryhmät, joihin opiskelijan olisi hyvä perehtyä syvemmin opiskelujakson aikana, mielellään jo etukäteen : aivoverenkiertohäiriöt, S06 Contusiot, R42 huimas ja päänsärky, aivokasvaimet, G35 MS-tauti, G20 parkinson, G70.0. Myastenia gravis ja muut lihassairaudet, epilepsia.

FYSIOTERAPIAN LÄHTÖKOHDAT

Fysioterapiaa ohjaavat periaatteet: potilaan oikeudenmukainen kohtelu, yksilöllisyyden huomioiminen, yksityisyyden kunnioittaminen ja vaitiolovelvollisuus. Fysioterapia- suunnitelman laatiminen ja kirjaaminen, toteutus sekä arviointi.

OPPIMISTAVOITTEET

Opiskelijalla on mahdollisuus perehtyä muihin erikoisaloihin, moniammatilliseen yhteistyöhön (esim. puheterapeutin, toimintaterapeutin ja askarteluohjaajan työhön) sairaalan tietojärjestelmiin Oberon, Miranda. Opiskelijan edellytetään laativan harjoitteluunsa henkilökohtaiset, saavutettavissa ja arvioitavissa olevat tavoitteet.

Opiskelijan toivotaan perehtyvän sairaanhoitoalueella tehtyihin hoitoketjuihin/hoitokäytäntöihin (AVH, ALS) sekä käypähoitosuositukseen kyseiseltä alueelta. Myös yleisimpiin toimintakykytesteihin (Bergin tasapainotesti, 10m kävelytesti) on hyvä tutustua etukäteen.

HARJOITTELUN ARVIOINTI

Arviointi perustuu opiskelijan tavoitteisiin.

Arviointimenetelmät; suullinen ja kirjallinen palaute, oppimispäiväkirja, kehittämistehtävä.

Opiskelija täyttää jakson päätyttyä CLES-arvioinnin.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
Hyvinkään sairaala
Fysioterapia
p. 019 4587 2457

1/1
14.10.2011

FYSIOTERAPIAN OPPIMISYMPÄRISTÖKUVAUS LASTENNEUROLOGIAN ALUEELLA

YHTEYSHENKILÖ

Opiskelijaohjauksesta vastaa OHJUS -työryhmä
hyvfysopiskelijat@hus.fi

OPISKELIJAHOJJAUS

Opiskelija toimii työryhmän jäsenenä ja hänen odotetaan ottavan vastuuta oppimisestaan. Opiskelijalle nimetään lähiohjaaja, joka vastaa opiskelijan kanssa harjoittelun etenemisen suunnittelusta, auttaa tavoitteiden asettamisessa ja vastaa arvioinnista. Myös muu henkilökunta osallistuu opiskelijan ohjaukseen. Opiskelija laatii viikoittain lukujärjestyksen. Yhtä aikaa harjoittelevien opiskelijoiden enimmäismäärä on 1 AMK opiskelija.

OSASTON LUONNE

Lastenneurologian poliklinikalla P-kerros ja päiväkeskuksessa 1krs. tutkitaan alle 16-vuotiaat lapset ja nuoret, joilla epäillään olevan keskus- tai ääreishermoston toiminnan tai kehityksen häiriö. Kyseessä voi olla epilepsia, päänsärky, liikuntavamma (CP-oireyhtymä), liikunnallisen tai kokonaiskehityksen viivästymä, kielellinen erityisvaikeus tai muu neurologinen erityisvaikeus.

FYSIOTERAPIAN LÄHTÖKOHDAT

Lapsen ja vanhempien haastatteleminen sekä lapsen motorisen kehityksen tutkiminen ja arvioiminen
Lapsen ja vanhempien ohjaaminen sekä palautteen antaminen. Fysioterapiatarpeen arvioiminen ja tarvittavien jatkotoimenpiteiden suunnittelemisen sekä lausunnon kirjoittaminen. Tarvittavien apuvälineiden hankkiminen ja mahdollinen soveltaminen. Kuntoutuskokoukseen osallistuminen. Erikseen sovittavien koti-, päiväkotij- ja koulukäyntien tekeminen. Osallistuminen yksikön moniammatillisiin kokouksiin.

OPPIMISTAVOITEET

Opiskelijalla on mahdollisuus perehtyä muihin erikoisaloihin, moniammatilliseen yhteistyöhön (esim. puheterapeutin, toimintaterapeutin, neuropsykologin, sairaanhoitajan ja sosiaalityöntekijän työhön), sairaalan tietojärjestelmiin Oberon, Miranda. Opiskelijan edellytetään laativan harjoitteluunsa henkilökohtaiset, saavutettavissa ja arvioitavissa olevat tavoitteet. Osallistuminen kuntoutuskokouksiin (NEP). NEP-kokouksissa käydään lävitse potilaiden tutkimustuloksia eri työntekijöiden toimesta ja tehdään jatkosuunnitelmat/kuntoutussuunnitelmat.

Opiskelijan toivotaan perehtyvän sairaanhoitoalueella tehtyihin hoitoketjuihin/hoitokäytäntöihin (esim. Kehitysvammaisen lapsen ja nuoren hoitoketju ja palveluketju) sekä käypähoitosuosituksiin kyseiseltä alueelta. Myös yleisimpiin toimintakykytesteihin (AIMS, MOVEMENT ABC-2, MFED, Jorvin karkeamotorinen testi 5v. sekä liikerata- ja lihastestaukset) on hyvä tutustua etukäteen.

Kirjallisuutta: Lastenneurologian: (Duodecim. kirj. Sillanpää, Herrgård...), Pirjo Salpa: Lapsen liikkumisen kehitys ensimmäinen ikävuosi ja Pirjo Salpa, Ilona Autti-Rämö: Lapsen ensimmäinen vuosi, kehitys ei etene odotetusti, mitä tehdä?

HARJOITTELUN ARVIOINTI

Arviointi perustuu opiskelijan tavoitteisiin.
Arviointimenetelmät; suullinen ja kirjallinen palaute, oppimispäiväkirja, kehittämistehtävä.
Opiskelija täyttää jakson päätyttyä CLES-arvioinnin.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
Hyvinkään sairaala
Fysioterapia
p. 019 4587 2457

1/1
14.10.2011

FYSIOTERAPIAN OPPIMISYMPÄRISTÖKUVAUS LASTEN ALUEELLA

YHTEYSHENKILÖ

Opiskelijaohjauksesta vastaa OHJUS -työryhmä
hyvfysopiskelijat@hus.fi

OPISKELIJAOHJAUS

Opiskelija toimii työryhmän jäsenenä ja hänen odotetaan ottavan vastuuta oppimisestaan. Opiskelijalle nimetään lähiohjaaja, joka vastaa opiskelijan kanssa harjoittelun etenemisen suunnittelusta, auttaa tavoitteiden asettamisessa ja vastaa arvioinnista. Myös muu henkilökunta osallistuu opiskelijan ohjaukseen. Opiskelija laatii viikoittain lukujärjestyksen. Yhtä aikaa harjoittelevien opiskelijoiden enimmäismäärä on 1 AMK opiskelija.

OSASTON LUONNE

Lastentautien alue koostuu osastosta ja poliklinikasta. Kirurgisia potilaita ovat mm. skolioosi- ja selkäongelmaiset, lonkka-, polvi- ja jalkateräongelmaiset, Erbin pareesit, yläraajaongelmaiset sekä leikkausten, tapaturmien ja murtumien jälkitilat. PEDIATRISIA potilaita ovat syömishäiriö-, hengitysoirepotilaat ja vastasyntyneiden kehitysseurannassa olevat potilaat.

FYSIOTERAPIAN LÄHTÖKOHDAT

Fysioterapiaa ohjaavat periaatteet: potilaan oikeudenmukainen kohtelu, yksilöllisyyden huomioiminen, yksityisyyden kunnioittaminen. Fysioterapia- suunnitelman laatiminen ja kirjaaminen sekä fysioterapian arviointi.

OPPIMISTAVOITTEET

Opiskelijalla on mahdollisuus tutustua muihin erikoisaloihin, moniammatilliseen yhteistyöhön (esim. puheterapeutin, toimintaterapeutin, ravitsemusterapeutin ja sosiaalityöntekijän työhön) sekä sairaalan tietojärjestelmiin Oberon, Miranda. Opiskelijan edellytetään laativan harjoitteluunsa henkilökohtaiset, saavutettavissa ja arvioitavissa olevat tavoitteet. Opiskelija voi perehtyä sairaanhoitoalueella tehtyihin hoitoketjuihin/hoitokäytäntöihin sekä käypähoitosuosituksiin kyseiseltä alueelta. Myös yleisimpiin lasten toimintakykytesteihin on hyvä tutustua etukäteen, esim. Jorvin-testi, MFED, AIMS.

HARJOITTELUN ARVIOINTI

Arviointi perustuu opiskelijan tavoitteisiin. Arviointimenetelmät; suullinen ja kirjallinen palaute, oppimispäiväkirja, kehittämistehtävä. Opiskelija täyttää jakson päätyttyä CLES-arvioinnin.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
Hyvinkään sairaala
Fysioterapia
p. 019 4587 2457

1/2
14.10.2011

FYSIOTERAPIAN OPPIMISYMPÄRISTÖKUVAUS SISÄTAUTIEN JA KEUHKOSAIRAUKSIEN ALUEELLA

YHTEYSHENKILÖ

Opiskelijaohjauksesta vastaa OHJUS -työryhmä
hyvfysopiskelijat@hus.fi

OPISKELIJAOHJAUS

Opiskelija toimii työryhmän jäsenenä ja hänen odotetaan ottavan vastuuta oppimisestaan. Opiskelijalle nimetään lähiohjaaja, joka vastaa opiskelijan kanssa harjoittelun etenemisen suunnittelusta, auttaa tavoitteiden asettamisessa ja vastaa arvioinnista. Myös muu henkilökunta osallistuu opiskelijan ohjaukseen. Opiskelija laatii viikoittain lukujärjestyksen. Yhtä aikaa harjoittelevien opiskelijoiden enimmäismäärä on 1 AMK opiskelija

OSASTON LUONNE

Sisätautien ja keuhkosairauksien osasto sijaitsee 3.krs:ssa. Sisätautien vastuualueeseen kuuluvat sisätautien vuodeosasto, sisätautien poliklinikka, onkologian poliklinikka, reumapoliklinikka, korva-, nenä- ja kurkkupoliklinikka, palliatiivinen yksikkö sekä nefrologian yksikkö. Sisätautien osastolla on 58 potilaspaikkaa. Keuhkosairauksien vastuualueen toiminta on keskittynyt keuhkosairauksien osastolle ja keuhkosairauksien poliklinikalle. Keuhkosairauksien osastolla on 19 vuodepaikkaa, joista 1 paikka kuuluu unitutkimusyksikköön. Keuhkosairauksien osastolle potilaat tulevat yleensä päivystyksen kautta jonkin keuhkosairauden, kuten esimerkiksi astman, keuhkoahautumataudin, keuhkosyövän, keuhkokuumeen tai keuhkoputkentulehduksen aiheuttamien hengitysvaikeuksien vuoksi.

Sairausryhmät, joihin opiskelijan olisi hyvä perehtyä esimerkiksi kirjallisuutta apuna käyttäen ennen harjoittelun alkua ovat: Sydämen vajaatoiminta I50.0, Sepelvaltimotauti I20.0, Sydäninfarkti AMI I21, sepelvaltimoiden pallolaajennus (PCI) ja sydämen ohitusleikkaus (CABG).

Keuhkokuume(pneumonia) J18.9, Astma J45.0, Keuhkoahautumatauti(COPD) J44.

Aikuistyyppin diabetes E11, Huimaus R42

Syöpäsairauksista mm. myelooma C90.0, lymfooma C81->, leukemia C95, haimasyöpä C25 ja keuhkosyöpä C34.

Tulehtunut paksusuoli K51, Crohnin tauti K50, pankreatiitti K85.

Kirjallisuus: Keuhkosairaudet (Kinnula, Laitinen, Tukiainen),Kardiologia (Heikkilä, Kupari, Airaksinen), Sydänliiton Pro -julkaisut eri sydänsairauksista ja liikunnasta , Sisätaudit (Vauhkonen, Holmström), Syöpäsairaudet(Joensuu, Roberts, Teppo).

FYSIOTERAPIAN LÄHTÖKOHDAT

Lääkäri määrittelee fysioterapian tarpeen ja tekee siitä pyynnön fysioterapialehdelle. Pääasialliset syyt fysioterapian tarpeelle ovat erilaisista sairauksista johtuva yleiskunnon alentuminen ja sen mukanaan tuomat ongelmat toiminta- ja liikuntakyvyssä sekä kotona selviytymisessä. Fysioterapiaa ohjaavat

periaatteet ovat potilaan oikeudenmukainen kohtelu, yksilöllisyyden huomioiminen, yksityisyyden kunnioittaminen. Fysioterapia- suunnitelman laatiminen ja kirjaaminen sekä fysioterapian arviointi. Moniammatillinen yhteistyö sekä tarvittavien apuvälineiden sovittaminen ja mahdollinen hankkiminen.

OPPIMISTAVOITTEET

Opiskelijalla on mahdollisuus perehtyä muihin erikoisaloihin, moniammatilliseen yhteistyöhön (esim. puheterapeutin, toimintaterapeutin ja askarteluohjaajan työhön), sekä sairaalan tietojärjestelmiin Oberon ja Miranda. Opiskelijan edellytetään laativan harjoitteluunsa henkilökohtaiset, saavutettavissa ja arvioitavissa olevat tavoitteet.

Opiskelijan toivotaan perehtyvän sairaanhoitoalueella tehtyihin hoitoketjuihin/hoitokäytäntöihin (Astma, COPD ja Diabetes) sekä käypähoitosuosituksiin (mm. valtimotaudit, kohonnut verenpaine). Yleisimpiin toimintakykytesteihin (mm. Bergin tasapainotesti, 6min. kävelytesti) on hyvä tutustua etukäteen.

HARJOITTELUN ARVIOINTI

Arviointi perustuu opiskelijan tavoitteisiin.

Arviointimenetelmiä ovat suullinen ja kirjallinen palaute, oppimispäiväkirja, kehittämistehtävä. Opiskelija täyttää jakson päätyttyä CLES - arvioinnin.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
Hyvinkään sairaala
Fysioterapia
p. 019 4587 2457

1/2
21.10.2011

Liite 12

FYSIOTERAPIAN OPPIMISYMPÄRISTÖKUVAUS KIRURGIAN ALUEELLA

YHTEYSHENKILÖ

Opiskelijaohjauksesta vastaa OHJUS -työryhmä
hyvfysopiskelijat@hus.fi

OPISKELIJAHOJJAUS

Opiskelija toimii työryhmän jäsenenä ja hänen odotetaan ottavan vastuuta oppimisestaan. Opiskelijalle nimetään lähiohjaaja, joka vastaa opiskelijan kanssa harjoittelun etenemisen suunnittelusta, auttaa tavoitteiden asettamisessa ja vastaa arvioinnista. Myös muu henkilökunta osallistuu opiskelijan ohjaukseen. Ensimmäisen harjoitteluviikon aikana laadittava kirjalliset tavoitteet kyseiselle harjoittelujaksolle. Tavoitteet käydään läpi ohjaavan fysioterapeutin kanssa. Harjoittelun ensimmäisinä päivinä sovitaan myös käytännön asioista esim. sairaspöytäkirjoista. Opiskelijalla tulee olla tiedossa miten harjoittelu korvataan, jos on useampi poissaolopäivä. Opiskelija laatii ohjaajan kanssa viikoittain lukujärjestyksen, johon merkitään esim. kokoukset, lääkärintarkastus, tekniikkaryhmä, potilastyö ja vierailut muilla osastoilla. Yhtä aikaa harjoittelevien opiskelijoiden enimmäismäärä: 1 amk opiskelija.

OSASTON LUONNE

Tärkeimmät diagnoosi- ja sairausryhmät kirurgian alueella, joihin opiskelijan olisi hyvä perehtyä syvemmin opiskelujakson aikana;

M17.1 arthrosis genus
M16.1 arthrosis coxae
S72.1. fractura colli femoris
M75.1. syndroma rotator cuff
M23 polvivammat
M51.1 nikamavälilevy- ja hermojuurioireisto
S86.0 ruptura tendoachillei

Kirurgian alueella työskennellään kirurgian osastolla, fysioterapian poliklinikalla sekä päiväkirurgiassa (PÄIKI).

FYSIOTERAPIAN LÄHTÖKOHDAT

Fysioterapiaa ohjaavat periaatteet: potilaan oikeudenmukainen kohtelu, yksilöllisyyden huomioiminen, yksityisyyden kunnioittaminen. Fysioterapia- suunnitelman laatiminen ja arviointi. Päivittäinen kirjaaminen potilaista MIRANDA ja OBERON-tietojärjestelmiin. Raportointi omista potilaista joka aamu kierrolle menevälle fysioterapeutille, jos osastolla on omia potilaita.

OPPIMISTAVOITTEET

Opiskelijan edellytetään laativan harjoitteluunsa henkilökohtaiset, saavutettavissa ja arvioitavissa olevat tavoitteet. Opiskelijalla on mahdollisuus perehtyä muihin erikoisaloihin, opiskelijan on itse järjestettävä muilla erikoisaloilla tapahtuvat tutustumiskäynnit sen erikoisalan fysioterapeutin kanssa. Opiskelijan toivotaan perehtyvän sairaanhoitoalueella tehtyihin hoitokäytäntöihin/hoitokäytäntöihin sekä käypähoitosuosituksiin kyseiseltä alueelta. Myös yleisimpiin toimintakykytesteihin on hyvä tutustua

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
Hyvinkään sairaala
Fysioterapia
p. 019 4587 2457

2/2
21.10.2011

etukäteen. Tutkimustiedon hakeminen eri tietolähteistä tukee opiskelujaksoa. Moniammatillisen yhteistyön merkityksen ymmärtäminen operatiivisella alueella on tärkeää.

HARJOITTELUN ARVIOINTI

Arviointi perustuu opiskelijan tavoitteisiin.

Arviointimenetelmät; suullinen ja kirjallinen palaute, oppimispäiväkirja, kehittämistehtävä.

Opiskelija täyttää jakson päätyttyä CLES-arvioinnin.

FYSIOTERAPIAN OPPIMISYMPÄRISTÖKUVAUS KIRURGIAN ALUEELLA (pehmytosaiekkaukset)

YHTEYSHENKILÖ

Opiskelijaohjauksesta vastaa OHJUS -työryhmä
hyvfysopiskelijat@hus.fi

OPISKELIJAOHJAUS

Opiskelija toimii työryhmän jäsenenä ja hänen odotetaan ottavan vastuuta oppimisestaan. Opiskelijalle nimetään lähiohjaaja, joka vastaa opiskelijan kanssa harjoittelun etenemisen suunnittelusta, auttaa tavoitteiden asettamisessa ja vastaa arvioinnista. Myös muu henkilökunta osallistuu opiskelijan ohjaukseen. Ensimmäisen harjoitteluviikon aikana laadittava kirjalliset tavoitteet kyseiselle harjoittelujaksolle. Tavoitteet käydään läpi ohjaavan fysioterapeutin kanssa. Harjoittelun ensimmäisinä päivinä sovitaan myös käytännön asioista esim. sairauspoissaoloista. Opiskelijalla tulee olla tiedossa miten harjoittelu korvataan, jos on useampi poissaolopäivä. Opiskelija laatii ohjaajan kanssa viikoittain lukujärjestyksen, johon merkitään esim. kokoukset, lääkärinkierros, tekonivelryhmä, potilastyö ja vierailut muilla osastoilla. Yhtä aikaa harjoittelevien opiskelijoiden enimmäismäärä: 1 amk opiskelija.

OSASTON LUONNE

Kirurgisen osaston solussa 1 erikoisalut ovat urologia, gastroenterologia sekä korva-nenä- ja kurkkutaudit. Suurin osa potilaista on LEIKO-yksikön kautta tulleita leikkauspotilaita.

Kirurgisen osaston solun 2 potilaat ovat ns. raskas-gastroenterologisia potilaita. Potilailla on maha-suolistoalueen vaivoja, esim. haimatulehdus tai divertikuliitti. Useimmat potilaat on leikattu joko suunnitellusti tai päivystyksenä. Solussa hoidetaan syöpäpotilaita ja suolistoavannepotilaita. Lisäksi on erilaisia tutkimuspotilaita.

Kirurgisen osaston solussa 4 hoidetaan pääasiassa plastiikkakirurgisia potilaita ja eristyspotilaita. Esim. rintasyöpäpotilaita ja rintojen korjausleikkaukset.

Fast-track leikkaukseen tulevat potilaat saavat fysioterapian preohjauksen poliklinikkakäynnin yhteydessä ennen leikkausta.

FYSIOTERAPIAN LÄHTÖKOHDAT

Fysioterapiaa ohjaavat periaatteet: potilaan oikeudenmukainen kohtelu, yksilöllisyyden huomioiminen, yksityisyyden kunnioittaminen. Fysioterapia- suunnitelman laatiminen ja arviointi. Päivittäinen kirjaaminen potilaista MIRANDA ja OBERON-tietojärjestelmiin. Raportointi omista potilaista joka aamu kierrolle menevälle fysioterapeutille, jos osastolla on omia potilaita.

OPPIMISTAVOITTEET

Opiskelijan edellytetään laativan harjoitteluunsa henkilökohtaiset, saavutettavissa ja arvioitavissa olevat tavoitteet. Opiskelijalla on mahdollisuus perehtyä muihin erikoisaloihin, opiskelijan on itse järjestettävä muilla erikoisaloilla tapahtuvat tutustumiskäynnit sen erikoisalan fysioterapeutin kanssa.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
Hyvinkään sairaala
Fysioterapia
p. 019 4587 2457

OHJAAJAN KANSIO/1
14.10.2011

Liite 14

LÄHIOHJAAJAN KANSIO

SISÄLLYSLUETTELO

1. TULEVAT OPISKELIJAT
2. OPETUSSUUNNITELMAT
3. TERVETULOKIRJE
4. OPISKELIJAN VIIKKO-OHJELMA
5. TARKISTUSLISTA
6. SEURANTALOMAKE HARJOITTELUA VARTEN LASKUN LIITTEEKSI
7. OPISKELIJAN OPPIMISPÄIVÄKIRJA
8. CLES-ARVIOINNIN OHJEET
9. VIDEOINTILUPA
10. VALOKUVAUSLUPA
11. OPINNÄYTETYÖN TUTKIMUSLUPAHAKEMUS

TULEVIEN OPISKELIJOIDEN CV:T KUUKAUSITTAIN KANSION LOPUSSA!

PEREHDYTYSKANSION SISÄLLYSLUETTELO

1. ALKUSANAT
2. SAIRAALAN KARTTA
3. TASKUTIETO
4. FYSIOTERAPIAN HENKILÖKUNTA
5. FYSIOTERAPIAYKSIKKÖ
6. OPPIMISYMPÄRISTÖT
7. OHJUS-TYÖRYHMÄ
8. CLES-ARVIOITI
9. SAIRAALAHYGIENIA + INFOT
10. FAURA
11. FYSIOETRAPEUTIN EETTISET OHJEET
12. SOPPI
13. HUS-STRATEGIA
14. TYÖN ILOA!, TYÖPAIKKANA HUS/HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE
15. TERVETULOA TÖIHIN!
16. SUJUVAA TYÖPÄIVÄÄ!
17. APUVÄLINEET, APUVÄLINEIDEN SAATAVUUSPERUSTEET OSA 1

